

Sprawozdanie

z realizacji w 2014 roku

zadań w ramach

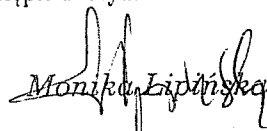
Miejskiego Programu Przeciwdziałania

Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar

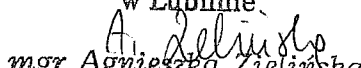
Przemocy w Rodzinie w Lublinie

na lata 2011-2015

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin

Przewodniczący
Zespołu Interdyscyplinarnego
w Lublinie

mgr Agnieszka Zielińska

Spis treści

Wprowadzenie	2
Cel I Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	4
Zadanie: Doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Lublinie.	4
Zadanie: Współpraca międzyresortowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	10
Zadanie: Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Lublina.....	15
Cel II Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.....	19
Zadanie: Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy.....	19
Zadanie: Udzielenie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu.....	25
Cel III Edukacja społeczna, profilaktyka i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	27
Zadanie: Upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych.....	27
Zadanie: Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców miasta Lublin wobec zjawiska przemocy.....	31
Zadanie: Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy.	42
Cel IV Podnoszenie i doskonalenie umiejętności, kompetencji kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.	50
Zadanie: Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury „Niebieskie Karty” i prowadzenia interwencji kryzysowej.	50
Zadanie: Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	53
Cel V Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.....	56
Zadanie: Działania profilaktyczne oraz korekcyjno – edukacyjne, w tym programy dla sprawców osadzonych w Areszcie Śledczym oraz nieletnich sprawców przemocy.	56
Wnioski i propozycje dotyczące dalszej realizacji Programu rekomendowane przez Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie:	58

Wprowadzenie

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015 został uchwalony przez Radę Miasta Lublin w dniu 8 września 2011 roku (Uchwała Nr 176/XIII/2011). Opracowanie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2011 – 2015 wynikało z zapisów ustawy z dnia 6 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Miasta Lublin.

Beneficjentami programu są zatem zarówno osoby uwiękane w sytuację przemocy domowej (doświadczające przemocy, sprawcy i świadkowie) oraz przedstawiciele instytucji udzielających im wsparcia, jak również cała społeczność Miasta Lublin.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie jest realizowany przez instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj.:

- Urząd Miasta Lublin Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych,
- Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie,
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie,
- Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie,
- Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku,
- Prokuratury Rejonowe w Lublinie,
- Komendę Miejską Policji w Lublinie,
- Straż Miejską Miasta Lublin,
- szkoły i placówki oświatowe,

- placówki służby zdrowia,
- organizacje pozarządowe.

Celem głównym Programu jest zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie, ochrona ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Cele szczegółowe programu to:

- I. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- II. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.
- III. Edukacja społeczna, profilaktyka i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Lublinie.
- IV. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności, kompetencji kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.
- V. Zapobieganie stosowaniu przemocy.

Szczegółowy wykaz i opis zrealizowanych zadań przez podmioty realizujące zadania Programu zawarto w niniejszym sprawozdaniu. Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o informacje przekazane przez podmioty realizujące Program, tj.:

- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin.,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie,
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie,
- Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie,
- Komendę Miejską Policji w Lublinie,
- Straż Miejską Miasta Lublin,
- Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie,
- Prokuraturę Okręgową w Lublinie,
- Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin,
- Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie.
- Lubelską Izbę Lekarską
- Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym "AGAPE"

Cel I Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadanie: Doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Lublinie.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin - w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie jako przedstawiciel Prezydenta Miasta Lublin uczestniczyła Pani Katarzyna Raczyńska – kierownik Referatu ds. rozwiązywania problemów uzależnień Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych.

2) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego brała udział Zastępca Dyrektora MOPR pani Edyta Bujalska-Pawlak oraz pracownik Działu pomocy środowiskowej – pani Anna Szema. Ponadto spośród pracowników Ośrodka powołano 37 stałych koordynatorów grup roboczych. Pracownicy MOPR zostali powołani do 591 grup roboczych i brali udział w 3.121 posiedzeniach grup roboczych. Kilkakrotnie odbywały się spotkania z przedstawicielami Zespołu Interdyscyplinarnego, celem omówienia bieżących problemów związanych z procedurą „Niebieskie Karty”.

Szczegółowe sprawozdanie z pracy grup roboczych w związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty” kształtuje się następująco:

I.	Przemoc w rodzinie					
L. p.	Kategoria	Formy przemocy				
		Fizyczna	Psychiczna	Seksualna	Ekonomiczna	Ogółem
1	Niebieskie Karty A	833	1043	47	121	1060
2 - 4	Liczba osób dotkniętych przemocą w tym:	1045	1312	48	140	1314
2 (2a+2b)	osoby dorosłe (18-65l)	845	993	42	119	993
2a	kobiety	799	928	41	113	928
	w tym niepełnosprawne	45	46	1	4	48

2b	mężczyźni	46	63	1	1	63
	w tym niepełnosprawni	2	3	0	1	3
3	dzieci	108	211	6	7	213
	W tym niepełnosprawne	8	10	0	1	10
4	Osoby w wieku powyżej 65 r. ż.	86	108	0	13	108
	w tym niepełnosprawne	25	24	0	3	34
5 (a+b+c)	Liczba sprawców przemocy w tym:	865	1041	47	121	1046
5a	mężczyźni	781	927	46	111	931
	w tym pod wpływem alkoholu	522	625	25	87	627
5b	kobiety	75	105	1	9	106
	w tym pod wpływem alkoholu	27	38	0	1	38
5c	nieletni	9	9	0	1	9
	w tym pod wpływem alkoholu	4	4	0	1	4
II.	Funkcjonowanie grup roboczych					
L. p.	Kategoria	Liczba			Uwagi	
1	Liczba powołanych grup roboczych	591				
2	Liczba spotkań grup roboczych	3121				
3 (3a+3b)	Liczba osób z rodzin z problemem przemocy uczestniczących w posiedzeniu grupy, w tym:	797				
3a	dotkniętych przemocą	587				
3b	stosujących przemoc	210				
III.	Pozostałe działania					
L. p.	Kategoria	Liczba			Uwagi	
1	Liczba wniosków skierowanych do KRPA	43				
2	Liczba zainicjowanych postępowań karnych *	23				
3	Liczba wniosków skierowanych do sądów rodzinnych	25				

4	Inne działania (jakie?): • Pokierowanie do uzyskania pomocy specjalistycznej w CIK, AGAPE, BONA FIDES;	558	
	• Skierowanie do uczestnictwa w grupach wsparcia dla osób współuzależnionych;	5	
	• Zobowiązanie i motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego, w tym: • Skierowanie do Poradni Leczenia Uzależnień • Skierowanie do Ośrodka Leczenia Uzależnień	125 17 20	
	• Skierowanie do Stowarzyszenia STOP Przemocy;	41	
	• Skierowanie na terapię psychologiczną ;	96	
	• Współpraca z pedagogiem szkolnym na rzecz dzieci; • w tym: wnioski o wydanie opinii	93 9	
	• Współpraca z przedszkolem;	7	
	• Skierowanie do środowiskowego asystenta rodzinnego;	6	
	• Współpraca z asystentem rodziny	13	
	• Motywowanie do podjęcia działań w celu objęcia dzieci pomocą psychologiczną, w tym: • skierowanie do Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej	10 8	
	• Współpraca z KRPA, w tym: • Pomoc w napisaniu wniosku • Motywowanie członka rodziny do złożenia wniosku	26 1 7	
	• Współpraca z lekarzem;	6	
	• Pomoc w uzyskaniu miejsca w przedszkolu oraz zatrudnienia dla osoby dotkniętej przemocą;	2	
	• Wsparcie w ramach Programu PEAD (wydanie zaświadczenia uprawniającego do skorzystania z pomocy żywnościowej) oraz akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimą”;	16	

<ul style="list-style-type: none"> Skierowanie do Ośrodka wsparcia dla Samotnych Matek, ul. Bronowicka 3 w Lublinie/ Ośrodka dla Ofiar Przemocy w Rodzinie ul. Bazylianówka 44; 	10	
<ul style="list-style-type: none"> Skierowanie ofiary przemocy z małoletnim dzieckiem w DSM, ul. Chmielewskiego 9 	1	
<ul style="list-style-type: none"> Współpraca z sądem w sprawach dot. ofiar i sprawców przemocy, w tym: <ul style="list-style-type: none"> udział w rozprawie sądowej; zeznania w charakterze świadka kontakt z I Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w sprawie odwołania wyroku i warunkowego zwolnienia wniosek do SR Lublin – Zachód o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pismo do SR Lublin – Zachód informujące o zachowaniach osoby stosującej przemoc 	9 4 2 1 1 1	
<ul style="list-style-type: none"> Interwencja w środowisku ze służbami medycznymi skutkująca przewiezieniem do szpitala ofiary przemocy 	1	
<ul style="list-style-type: none"> Metoda wideotreningu dla rodziny 	1	
<ul style="list-style-type: none"> Współpraca z Policją/dzielnicowymi Komisariatów Policji, w tym: <ul style="list-style-type: none"> wspólne wizyty w środowisku wizyta w środowisku skutkująca zatrzymaniem sprawcy przemocy 	409 16 1	
<ul style="list-style-type: none"> Udostępnienie fachowej literatury; 	6	

• Skierowanie na grupę wsparcia dla ofiar dotkniętych przemocą;	58	
• Wystąpienie do AŚ o objęcie programem korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy	3	
• Motywowanie do złożenia dokumentów o ustalenie stopnia niepełnosprawności	1	
• Konsultacje z mediatorem sądowym;	31	
• Konsultacje i współpraca z kuratorem sądowym;	70	
• Skierowanie i motywowanie do uczestnictwa w terapii w Specjalistycznej Poradni dla Rodzin MOPR w Lublinie; w tym:	39	
• skierowanie do uczestnictwa w terapii małżeńskiej;	6	
• zgłoszenie o popełnieniu przestępstwa do prokuratury;	9	

3) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie – w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyła Dyrektor Centrum, pani Agnieszka Zielińska, przewodnicząca Zespołu. Pracownicy Centrum brali udział w 14 posiedzeniach grup roboczych, współpracowali z różnymi instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar w blisko 200 przypadkach. Ponadto pracownicy socjalni CIK założyli 8 Niebieskich kart osobom ujawniającym przemoc w rodzinie.

4) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie - w ramach współpracy Komisja podjęła postępowanie o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego z wniosków instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Podjęto postępowania z wniosku: MOPR- 52, z wniosku Policji (na ogół dzielnicowych) – 30, kuratorów- 24, prokuratora- 7, Domów Pomocy Społecznej - 7.

5) Komenda Miejska Policji w Lublinie - w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie z ramienia Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczyła asp. Irmina Łakota - asystent Zespołu ds. Nietleń i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie - 11 posiedzeń. W pracach 2988 posiedzeń grup roboczych uczestniczyli dzielnicowi z Komisariatów I-VIII Policji w Lublinie. Policjanci z Zespołu ds. Nietleń i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczyli w pracach 8 posiedzeń grup roboczych.

6) Straż Miejska Miasta Lublin - w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego brali udział Komendant Straży Miejskiej w Lublinie pan Jacek Kucharczyk oraz strażnik miejski, a zarazem kurator społeczny - pani Sylwia Kuc.

7) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, uczestnictwo kuratorów w 30 posiedzeniach grup roboczych. Ponadto, w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego brał udział przedstawiciel Sądu – pani Agnieszka Rojowska. Podejmowano działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie w ramach prowadzonych postępowań wykonawczych przez kuratorów rodzinnych i karnych, wydano 138 dozorów z art. 207 kk. Objęto 190 rodzin dotkniętych lub zagrożonych przemocą nadzorami. Inicjowano 55 interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą. Rozpowszechniano informacje o instytucjach udzielających pomocy w środowisku lokalnym w ramach obowiązków służbowych kuratorów. Inicjowano 59 działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez informowanie odpowiednich służb tj.: policja, MOPR, prokuratura, wydział rodzinny.

9) Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie - uczestnictwo 1 kuratora rodzinnego II Zespołu KSS - pana Henryka Gabisa - w pracach Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2014-2017. Udział 1 kuratora rodzinnego w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie. Udział 9 kuratorów rodzinnych w 56 posiedzeniach grup roboczych oraz 3 kuratorów dla dorosłych w 7 grupach roboczych. Udział kuratora rodzinnego w 4 spotkaniach Zespołu ds. Okresowej Oceny sytuacji Dziecka w siedzibie Centrum Aktywności Środowiskowej przy ul. Grygowej w Lublinie. Udział 3

kuratorów dla dorosłych w pracach Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy ul. Grygowej w Lublinie.

10) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie - udział Kierownika Ośrodka pani Agnieszki Bujko w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego.

11) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin - w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyła pani Ewa Bab - pracownik Wydziału Oświaty i Wychowania UM Lublin, natomiast pracownicy placówek oświatowych uczestniczyli w pracach grup roboczych powołanych w ramach procedury NK.

W przedszkolach szkołach i placówkach oświatowych znowelizowano procedury postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka oraz w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

Zadanie: Współpraca międzyresortowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin na bieżąco współpracował z podmiotami, którym zlecał realizację zadań publicznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 r., tj., podmiotami, o których mowa w art. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jednostkami organizacyjnymi Miasta Lublin, w tym placówkami pomocy społecznej i oświatowymi, podmiotami leczniczymi, w tym Ośrodkiem Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie, Komendą Miejską Policji w Lublinie, Komisją Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Lublinie, przedsiębiorcami itp.

W ramach realizacji zadania zawarto z Komendą Wojewódzką Policji w Lublinie porozumienie w sprawie przekazania środków finansowych na sfinansowanie realizacji przez Komendę Miejską Policji w Lublinie przedsięwzięcia „Policyjna maskotka przyjacielem dziecka” obejmującego zakup maskotek Komendy Miejskiej Policji

w Lublinie „Sierżant Poli”. W ramach dofinansowania zakupiono łącznie 314 sztuk maskotek.

Ponadto Pani Katarzyna Raczyńska uczestniczyła jako przedstawicielka Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych w dyżurze prowadzonym w Prokuraturze Rejonowej w Lublinie w ramach akcji „Dzień Ofiar Przestępstw” oraz „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”.

2) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie - pracownicy Ośrodka w zakresie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy prowadzili współpracę z innymi instytucjami tj.: Sądem Rejonowym w Lublinie, V Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami, organami policji, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, Specjalistyczną Poradnią dla Rodzin w Lublinie, ul. Popiełuszki 28e, placówkami oświatowymi (w tym pedagogami szkolnymi), Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współzależnień, Ośrodkiem Psychoterapii dla Osób Dorosłych w Lublinie, przy ul. Abramowickiej 4b, Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Lublinie, ul. Karłowicza 1, Prokuraturą Rejonową w Lublinie, Katolickim Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE”, Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej BONA-FIDES, Stowarzyszeniem STOP, służbą zdrowia oraz innymi podmiotami.

3) Centrum Interwencji Kryzysowej było wraz z Centrum Doskonalenia Nauczycieli współorganizatorem 2 konferencji przeznaczonych dla nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z zakresu interwencji kryzysowej w placówkach szkolno-oświatowych, w których uczestniczyło ponad 130 osób. Ponadto pracownicy uczestniczyli czynnie (wykłady, wystąpienia) w licznych konferencjach szkoleniowych dotyczących problematyki przemocy w rodzinie oraz interwencji kryzysowej. Prowadzono także dyżury w ramach „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem” w prokuraturach rejonowych, Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie i Stowarzyszeniu AGAPE. Centrum szeroko współpracuje z innymi instytucjami tj.: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie, Sądami Rejonowymi w Lublinie, kuratorami, organami policji, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Specjalistyczną Poradnią dla Rodzin w Lublinie ul. Popiełuszki 28e, Specjalistycznym Ośrodkiem dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, placówkami oświatowymi (w tym pedagogami szkolnymi), Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień

i Współzależności, Ośrodkiem Psychoterapii dla Osób Dorosłych w Lublinie, przy ul. Abramowickiej 4b, Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Lublinie, ul. Karłowicza 1, Prokuraturą Rejonową w Lublinie, Katolickim Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE”, Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej BONA-FIDES, Stowarzyszeniem STOP, służbą zdrowia oraz innymi podmiotami.

4) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie - członkowie Komisji uczestniczyli w dniach 24-28 lutego 2014r. w dyżurach w ramach akcji „Tydzień pomocy ofiarom przemocy”.

5) Komenda Miejska Policji w Lublinie - przedstawiciele Komendy uczestniczyli w pracach i posiedzeniach: Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego działającej przy Prezydencie Miasta Lublin, Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego działającej przy Staroście Lubelskim, Komisji ds. Rodziny działającej w Radzie Miasta Lublin.

6) Straż Miejska Miasta Lublin współpracowała z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie poprzez asystę przy 6 spotkaniach ze sprawcami przemocy. Podejmowała również współpracę z CIK w ramach projektu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Razem przeZ NIEmoc” – zapewniając pomoc i asystę strażników podczas organizacji w różnych dzielnicach miasta 8 dyżurów Mobilnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego „NamioCIK”. Ponadto udzieliła wsparcia w realizacji zajęć korekcyjno – edukacyjnych dla (35 osób) sprawców przemocy w rodzinie udostępniając nieodpłatnie salę zajęciową .

7) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie współpracował z różnymi instytucjami: policja, MOPR, CIK, placówki oświatowe, prokuratura, organizacje pozarządowe, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i inne, w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie.

8) Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie współpracował z: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w ramach wymiany informacji i doświadczeń w pracy z klientem pomocy społecznej oraz osobą nadzorowaną i dozorowaną,

podejmowanie wspólnych działań na rzecz osób doświadczających przemocy lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Policją - współpraca z III i VI Komisariatem Policji w Lublinie, polegająca na przekazie informacji, podejmowaniu wspólnych interwencji; w dniu 24 października 2014 roku odbyło się spotkanie kuratorów sądowych z funkcjonariuszami Policji III Komisariatu Policji Lublin, w trakcie którego omówione zostały kwestie dotyczące wykonywania orzeczeń wobec sprawców ukaranych za czyny związane ze stosowaniem przemocy oraz sprawy dotyczące bieżącej współpracy między służbami; przekazywanie Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie wykazów dozorów prowadzonych wobec sprawców przemocy w rodzinie, skazanych na mocy art. 207 kk oraz wykazów nieletnich, wobec których wykonywane jest orzeczenie sądu w związku z popełnieniem czynów karalnych, polegających na stosowaniu przemocy lub groźby bezprawnej;

Placówkami oświatowymi - organizowanie na terenie szkół spotkań kuratorów rodzinnych z nauczycielami, uczniami i ich rodzicami, na których omawiane są sprawy związane ze zjawiskiem przemocy w rodzinie; wyjaśnienie zakresu pojęć agresja i przemoc, zapoznanie słuchaczy z podstawami prawa rodzinnego z uwzględnieniem sytuacji, które powodują ingerencję sądu.

Domem Samotnej Matki przy ul. Bronowickiej w Lublinie - współpraca w ramach udzielania pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania;

Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Bazylianówka 44 w Lublinie- udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania z powodu przemocy domowej;

Placówką Wielofunkcyjną „Pogodny Dom”; Dziecięcym Pogotowiem Rodzinnym; Poradnią Psychoprofilaktyki i Terapii Rodzin w Lublinie; Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Ośrodkiem Leczenia Uzależnień SPZOZ Lublin; Stowarzyszeniem MONAR Poradnią Profilaktyki, Leczenia Terapii Uzależnień w Lublinie i innymi organizacjami pozarządowymi.

9) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie – prowadził 55 zespołów roboczych, oraz współpracował pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom: spotkania z dzielnicowymi (6), kuratorami (8), pedagogami szkolnymi (4)

i pracownikami socjalnymi (21), asystentami rodziny (13) i pracownikami SOW Tyszowce (3).

10) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin prowadził dialog z instytucjami zaangażowanymi w wychowanie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie placówki oświatowe współpracują od wielu lat z organizacjami i instytucjami zajmującymi się profesjonalnie pomocą dziecku i rodzinie m.in.: z Ośrodkiem Profilaktyki Środowiskowej, Fundacją KLUCZ, Stowarzyszeniem Wiosna, Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin, Kuratorium Oświaty, Komendą Miejską Policji, Funkcjonariuszami policji - dzielnicowymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie (współpraca z pracownikami socjalnymi i asystentami rodzinnymi w zakresie wspólnego wspierania rodzin dotkniętych problemem przemocy), Sądem Rejonowym w Lublinie, Sądem Rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Świetlicą Socjoterapeutyczną „Razem”, Centrum Aktywności Środowiskowej, Centrum Interwencji Kryzysowej, Specjalistyczną Poradnią dla Rodzin (MOPR), Pogotowiem Opiekuńczym, domami dziecka, Poradnią Leczenia Uzależnień, Centrum Młodzieży „Nie lękajcie się”, Poradnią Zdrowia Psychicznego, „Domostwem Amigoniańskim”, Lubelskim Towarzystwem „Nowa Kuźnia”, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, Sądem Rejonowym, Wydziałem Spraw Rodzinnych i Nieletnich, Sądem Rejonowym, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Stowarzyszeniem STOP Przemocy, Stowarzyszeniem AGAPE, Parafia Dobrego Pasterza-Grupą AA, Grupą rodzinną AL-ANON dla kobiet, Placówką Wsparcia Dziennego „Jutrzeńka”, Świetlicą Środowiskową Akcji Katolickiej, Placówką Wielofunkcyjną „Pogodny Dom”, Wielofunkcyjną Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą w Krasnymstawie, Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Lublinie, Fundacją PRAESTERNO, Fundacją „Dzieci Niczyje”, Prokuraturą Rejonową, Stowarzyszeniem Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „Con amore”, Monarem, uczelniami wyższymi. W poradniach psychologiczno-pedagogicznych powoływane były grupy interdyscyplinarne które systematycznie współpracują ze szkołami i placówkami oświatowymi w przypadku potrzeby wieloaspektowego wsparcia ucznia. Poradnie prowadzą także punkty konsultacyjne na terenie szkół i przedszkoli.

Zadanie: Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Lublina.

1) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie - w Ośrodku w 2014 r. problem przemocy diagnozowany był poprzez:

- dalsze prowadzenie statystyk w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
- rozpoznawanie, monitorowanie sytuacji rodzin,
- prowadzenie pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą,
- sporządzanie sprawozdań z pracy w środowisku,
- kontynuację sporządzania sprawozdań w zakresie przeciwdziałania przemocy.

2) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie prowadzi statystyki z zakresu problematyki interwencji kryzysowej, przemocy w rodzinie, zdarzeń traumatycznych. W okresie sprawozdawczym placówka udzieliła pomocy 1152 klientom, w tym 69 dzieciom. Wielu klientów Centrum Interwencji Kryzysowej to osoby doświadczające przemocy, w tym zakresie terapią indywidualną objęto 194 osób z 364 rodzin. Ogólna liczba osób w tych rodzinach to 1183. Duża liczba osób korzystała z konsultacji oraz zajęć grupowych - 130. Pracownicy Centrum podejmowali także interwencje w środowisku – w okresie sprawozdawczym podjęto 38 działań w środowisku tj. 14 wyjść w ramach prac grup roboczych (we współpracy z policją i pracownikami socjalnymi), 22 wyjść interwencyjnych w środowisko, 2 interwencje w ramach zadań mobilnego interwenta - na wezwania policji. 8 razy wszczęto procedurę Niebieskiej Karty w związku ze zgłoszeniem się osoby doświadczającej przemocy w rodzinie po raz pierwszy ujawniającej przemoc. Podejmowano w związku z tym współpracę z instytucjami zaangażowanymi w pomoc rodzinie, środowiskiem wsparcia oraz klientami w celu objęcia rodziny pomocą prawną i wsparciem psychologicznym.

3) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie w 2014 roku w ramach procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego stwierdziła, co najmniej 81 przypadków stosowania przemocy wobec członków rodzin, na 315 wniosków złożonych ogółem w tym roku. Osobom doświadczającym przemocy udzielono informacji o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej i prawnej. Komisja w ramach powyższej procedury przeprowadziła co najmniej 272 rozmów z osobami wobec których prowadzone jest postępowanie- potencjalnymi sprawcami przemocy.

4) Komenda Miejska Policji w Lublinie - w ramach realizacji przez Policję procedury "Niebieskie Karty" Wydział Prewencji prowadzi (w systemie comiesięcznym) statystykę, dotyczącą zjawiska przemocy w rodzinie. Statystyka w tym zakresie gromadzona jest w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji (SESPol) przez Wydziały oraz Komisariaty Policji I – VIII, podległe KMP w Lublinie. W 2014 r. wypełniono 591 formularzy "Niebieska Karta – A".

Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy wyniosła ogółem – 767 w tym: kobiet – 560 (do 65 roku życia – 519, od 66 roku życia - 41), mężczyzn – 73 (do 65 roku życia – 70, od 66 roku życia - 3), małoletnich – 134.

Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie – 592, w tym: 52 kobiety, 538 mężczyzn oraz 2 nieletnich.

Liczba zatrzymanych osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie – 104, w tym: 2 kobiety oraz 102 mężczyzn.

Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu – 264, w tym: 11 kobiet oraz 253 mężczyzn.

Przywiezionych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia – 117, w tym: 3 kobiety oraz 114 mężczyzn.

Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy: fizycznej – 462, psychicznej – 579, seksualnej – 37, innego rodzaju przemocy – 143

5) Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie - w okresie sprawozdawczym w programie „Weź poMOC!” prowadzono zajęcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. 12 osób skorzystało z zajęć grupowych, natomiast w kontakcie indywidualnym było 20 osób.

6) Prokuratura Okręgowa w Lublinie, w jednostkach organizacyjnych Prokuratury Okręgowej (Prokuratura Rejonowa w Lublinie, Prokuratura Rejonowa Lublin – Północ w Lublinie, Prokuratura Rejonowa Lublin – Południe w Lublinie) zarejestrowano łącznie 905 spraw dotyczących przemocy w rodzinie, w tym 255 spraw zostało zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia. W 56 sprawach tej kategorii wobec podejrzanych zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, w 12 sprawach - dozór policji, w 19 sprawach – dozór policji pod warunkiem opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym(art. 275 paragraf 3 kpk), w 25

sprawach- dozór policji z jednoczesnym zobowiązaniem do powstrzymania się od kontaktu z pokrzywdzonym (art. 275 par. 2 kpk) oraz w 7 sprawach - nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym (art. 275a par. 1 kpk). Prokuratorzy w stosunku do 11 oskarżonych wnosili o orzeczenie obowiązków określonych w art. 72 par. 1 pkt. 5-8 kk i tak wobec:

2 oskarżonych – obowiązku określonego w art. 72 par. 1 pkt. 5 kk

4 oskarżonych – obowiązku określonego w art. 72 par. 1 pkt. 6 kk

5 oskarżonych – obowiązku określonego w art. 72 par. 1 pkt. 8 kk

7) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, w 2014 roku wydawał orzeczenia i prowadził statystyki spraw dotyczących przemocy w rodzinie. Wpłynęło 281 spraw z tytułu przemocy w rodzinie, z tego 150 zakończyło się wyrokiem skazującym, w 14 orzeczono środki karne wobec sprawców przemocy. W pozostałych orzeczono środki probacyjne, w tym: obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu - 72, poddania się leczeniu odwykowemu lub terapii - 20, powstrzymania się od kontaktowania z pokrzywdzonym – 9, powstrzymanie się od zbliżania się do pokrzywdzonego – 2, nakaz opuszczenia lokalu - 4, liczba postanowień sądu w trybie art. 75 k.k. – 269, liczba spraw o eksmisję sprawcy przemocy w rodzinie – 16.

8) Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie, prowadził działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie w ramach prowadzonych postępowań wykonawczych przez kuratorów rodzinnych - na dzień 31 grudnia 2014 roku nadzorem objętych było 46 rodzin dotkniętych lub zagrożonych przemocą. Działania w środowisku z problemem przemocy w rodzinie w ramach prowadzonych postępowań wykonawczych przez kuratorów dla dorosłych - na koniec roku 2014 wykonano 36 dozorów z art. 207 kk.

Kuratorzy rodinni wystąpili z wnioskami:

do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań w kierunku nałożenia obowiązku leczenia odwykowego- 12 wniosków,

do prokuratury- zgłoszenie przemocy w rodzinie – 6,

do sądu o ograniczenie wykonywania władzy rodzicielskiej- 38,

do sądu o pozbawienie władzy rodzicielskiej – 5

do sądu o zmianę sposobu ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie małoletnich w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Kuratorzy dla dorosłych złożyli wnioski:

- o zarządzenie wykonania kary w przedmiocie pozbawienia wolności- 10,
- o odwołanie warunkowego przedterminowego zwolnienia- 1,
- o podjęcie postępowania karnego warunkowo umorzonego – 1,
- o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego – 4.

Praca z rodzinami, w których występuje problem alkoholowy- 74 nadzory wobec osób zobowiązanych do poddania się leczeniu odwykowemu.

9) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie, w okresie sprawozdawczym udzielił bezpiecznego schronienia 48 osobom.

Liczba osób dorosłych korzystających z hostelu- 22

Liczba dzieci korzystających z hostelu - 26

Liczba osób korzystających z pomocy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia nie wymagających hostelu - 81

Liczba interwencji telefonicznych - 86.

10) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin - szkoły i placówki prowadzą systematyczną diagnozę problemu poprzez zbieranie danych statystycznych oraz analizę konkretnych przypadków: spotkania pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych z rodzicami uczniów klas I, przeprowadzenie ankiet w klasach dotyczących zjawiska przemocy, oraz na temat sytuacji socjalno-bytowej uczniów, wywiady środowiskowe, indywidualne spotkania wychowawców i pedagogów z rodzicami i uczniami, opiekunami prawnymi, kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi. Szkoły i placówki prowadziły analizę zachowań uczniów, odbywały się rozmowy indywidualne lub w małych grupach z uczniami, rozmowy indywidualne z rodzicami i opiekunami, poprzez prace zespołów wychowawczych, monitorowano zachowania dzieci w przedszkolu, diagnozowano przyczyny niewłaściwych zachowań dzieci.

Cel II Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.

Zadanie: Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin, w ramach środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 r. zlecił realizację zadań publicznych 3 organizacjom pozarządowym, tj. Stowarzyszeniu „STOP”, Stowarzyszeniu „KONTAKT” i Stowarzyszeniu Równych Szans „BONA FIDES”, w drodze otwartego konkursu ofert dla podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Realizacja zadań publicznych obejmowała prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie, w tym prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie.

Stowarzyszenie „STOP” zrealizowało działanie w łącznym wymiarze 558 godzin obejmujące:

- prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz terapii indywidualnej dla ofiar przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 425 godzin, w ramach którego przyjęto łącznie 448 zgłoszeń,
- prowadzenie grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 78 godzin, w której uczestniczyło łącznie 16 osób,
- przeprowadzenie spotkań w ramach lokalnego zespołu interdyscyplinarnego w ogólnym wymiarze 21 godzin, w spotkaniach każdorazowo uczestniczyło 5 osób,
- przeprowadzenie działań środowiskowych obejmujących rekrutację i szkolenie wolontariuszy oraz zajęcia profilaktyczne z młodzieżą w lubelskich szkołach w ogólnym wymiarze 34 godzin, zrekrutowano i przeszkolono ogółem 6 wolontariuszy – studentów psychologii oraz przeprowadzono spotkania w 20 szkołach.

Stowarzyszenie „KONTAKT” zrealizowało działanie w łącznym wymiarze 253 godzin obejmujące:

- prowadzenie indywidualnego poradnictwa psychologicznego w ogólnym wymiarze 84 godzin z którego skorzystały łącznie 93 osoby,

- prowadzenie indywidualnego poradnictwa prawnego w ogólnym wymiarze 42 godzin z którego skorzystały łącznie 44 osoby,
- prowadzenie grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie i osób współuzależnionych w ogólnym wymiarze 86 godzin w której uczestniczyło łącznie 10 osób,
- przeprowadzenie 41 spotkań w ramach prowadzonych działań środowiskowych na rzecz przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 41 godzin, w tym 13 spotkań z dzielnicowymi z terenu Miasta Lublina, 14 spotkań z mieszkańcami Miasta Lublina w Dzielnicowych Domach Kultury, 5 spotkań w Dziennych Ośrodkach Wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz 9 spotkań z pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Stowarzyszenie Równych Szans „BONA FIDES” zrealizowało działanie w łącznym wymiarze 458 godzin obejmujące:

- prowadzenie poradnictwa indywidualnego obejmującego porady psychologa (psychoterapeuty) w ogólnym wymiarze 129 godzin w ramach których udzielono 125 porad, psychologa (psychoterapeuty) - specjalisty ds. terapii dzieci skrzywdzonych przestępstwem w ogólnym wymiarze 86 godzin, prawnika w ogólnym wymiarze 129 godzin w ramach których udzielono 60 porad, łącznie z poradnictwa indywidualnego skorzystało 70 osób,
- prowadzenie grupy terapeutycznej dla osób doświadczających przemocy w ogólnym wymiarze 80 godzin, w której uczestniczyło łącznie 12 osób,
- 10 spotkań interdyscyplinarnych w ogólnym wymiarze 30 godzin,
- zorganizowane w ramach oddziaływań społecznych spotkanie w ramach którego wygłoszono 4 prelekcje dotyczące problematyki przemocy w rodzinie, współuzależnienia oraz zasad przeciwdziałania wtórnej wiktymizacji w ogólnym wymiarze 4 godzin, w spotkaniu uczestniczyło łącznie 30 osób.

W ramach realizacji zadania ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 r. zlecono dwóch podmiotom leczniczym, tj. Ośrodkowi Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie oraz Stowarzyszeniu „MONAR” realizację programów wspierających dla osób doświadczających przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz grup terapeutycznych.

Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie zrealizował program pod nazwą „Weź poMOC!” w ramach którego prowadzone były zajęcia grupowe dla osób doświadczających przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 30 godzin dydaktycznych oraz udzielane konsultacje indywidualne w ogólnym wymiarze 37 godzin dydaktycznych. W zajęciach grupowych uczestniczyło łącznie 12 osób, natomiast z konsultacji indywidualnych skorzystały łącznie 20 osoby.

Stowarzyszenie „MONAR” zrealizowało program pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla ofiar przemocy domowej w ramach którego prowadzone były zajęcia grupowe w ogólnym wymiarze 120 godzin oraz poradnictwo indywidualne w ogólnym wymiarze 40 godzin. W zajęciach grupowych uczestniczyło łącznie 12 osób, natomiast z konsultacji indywidualnych skorzystały łącznie 20 osoby.

2) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, - pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie realizowali pracę socjalną w środowisku, poradnictwo rodzinne oraz socjalne. Osoby doznające przemocy były motywowane do korzystania ze specjalistycznej pomocy: psychologicznej, prawnej, socjalnej. Ponadto osoby doznające przemocy w rodzinie objęte były działaniami Programów Aktywności Lokalnej współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem programu było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych kobiet doświadczających lub zagrożonych sytuacjami patologicznymi w środowisku domowym.

3) Centrum Interwencji Kryzysowej w 2014 roku przyjęło 194 osoby doświadczające przemocy w rodzinie, w kontakcie indywidualnym. Korzystały one z poradnictwa specjalistycznego: prawnego, psychologicznego, socjalnego, terapeutycznego (w wymiarze ponad 2000 godzin oraz schronienia – 3 osoby).

Ponadto prowadzono zajęcia grupowe, w których uczestniczyło:

grupa psychoedukacyjna dla kobiet, ofiar przemocy – 7 osób,

grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy - 8 osób,

grupa samopomocowa dla kobiet z doświadczeniem przemocy w rodzinie – 20 osób,

warsztaty edukacji prawnej dla osób doświadczających przemocy – 100 osób,

trening umiejętności interpersonalnych dla par i małżeństw zagrożonych przemocą – 10 osób.

4) Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie, komisja w ramach procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego przeprowadza rozmowy z potencjalnymi ofiarami przemocy domowej, udzielając im podstawowych informacji dotyczących pomocy prawnej i psychologicznej. W celu lepszego dotarcia z tymi informacjami we własnym zakresie opracowano ulotkę, zawierającą adresy placówek, w których można uzyskać pomoc, która rozprowadzana jest wśród osób co do których są wskazania, że ulegają przemocy ze strony swoich bliskich.

5) Komenda Miejska Policji w Lublinie, w 2014 roku realizowała następujące programy i przedsięwzięcia profilaktyczne:

- „Razem Przeciwko Przemocy – Niebieskie Karty”,
- „Wolność”,
- „Policyjna Maskotka Przyjacielem Dziecka”,
- „Miejski Pokój Przyjęć dla Ofiar Przemocy”,
- „Potrzebujesz pomocy zadzwoń - 81-535-53-30”,
- „Jestem Bezpieczny”,
- „Pułapki Internetowe”,
- „Bezpieczny Uczeń – Poli Radzi”,
- Zintegrowane działania prewencyjne pn. „Gimbus Patrol” w ramach programu „Puste Ławki - STOP”,
- „Bezpieczny senior”
- „Bezpieczna kobieta”.

W ramach realizacji programu „Razem Przeciwko Przemocy” w Zespole ds. Nieletnich i Patologii Komendy Miejskiej Policji w Lublinie jako system wsparcia dla ofiar przemocy funkcjonują:

- Telefon konsultacyjno - informacyjny 81 535 53 30 „Potrzebujesz pomocy zadzwoń - My Cię Wystuchamy i Pomożemy” dla osób potrzebujących pomocy oraz dla ofiar przestępstw, w ramach którego w 2014 roku udzielono 50 porad telefonicznych,
- Miejski Pokój Przyjęć dla Ofiar Przemocy, w którym wykonywane są czynności z małoletnimi ofiarami i świadkami przestępstw. W 2014 roku przeprowadzono 1 przesłuchanie.

Ponadto w „Niebieskim Pokoju” udzielono **81** indywidualnych porad osobom, które zgłosiły się do Komendy Miejskiej Policji w Lublinie z problemami dotyczącymi przemocy oraz uzależnień. Osobom dotkniętym przemocą udzielane jest też wsparcie prawne oraz psychologiczne, a także przekazywane są adresy instytucji pomocowych działających na rzecz ofiar przemocy.

6) Straż Miejską Miasta Lublin, prowadziła 16 spotkań w ramach zajęć socjoterapeutycznych w świetlicy „Ciuchcia” przy ul. Kunickiego jak również odbyło się 10 zajęć profilaktycznych w szkołach na terenie miasta.

7) Prokuratura Okręgowa w Lublinie, uczestniczyła w zorganizowanej w dniu 24 lutego 2014r. przez Prokuratora Generalnego we współpracy z Prezesem Trybunału Konstytucyjnego i Rzecznikiem Praw Obywatelskich konferencji „Sprawiedliwość naprawcza w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw”. Ponadto prokuratorzy w ramach realizacji ustawowych zadań udzielali osobom pokrzywdzonym i członkom ich rodzin zarówno porad jak i informacji o organizacjach i instytucjach zajmujących się udzielaniem pomocy ofiarom przestępstw.

8) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, prowadził poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne udzielane przez kuratorów w ramach wykonywanych czynności służbowych przeprowadzono ok. 1160 porad. Podjęto 55 interwencji oraz prowadzono pracę psychologiczną i terapeutyczną z młodzieżą i ich rodzinami w ramach działalności Kuratorskich Ośrodków Pracy z Młodzieżą (3 ośrodki, 15 kuratorów), ok. 80 osobom udzielono pomocy.

9) Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie, prowadził poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, wynikające z określonych przez prawo zadań kuratora o charakterze diagnostycznym, profilaktycznym, wychowawczo-resocjalizacyjnym i kontrolnym, związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu; prewencję pierwotną- zapobieganie rozwojowi kryzysów; interwencje kryzysowe polegające na udzieleniu wsparcia emocjonalnego, wzmocnieniu poczucia bezpieczeństwa, zredukowaniu lęku i wskazaniu możliwości uzyskania pomocy;

W Tygodniu Pomocy Ofiarom Pokrzywdzonym przestępstwem – dyżury w Ośrodku Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem przy Katolickim Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” w Lublinie – pełniło 7 kuratorów rodzinnych i 2 kuratorów dla dorosłych.

W Ośrodku Kuratorskim nr 5 przy ul. Lotniczej w Lublinie prowadzono „Szkółę dla rodziców”.

Ponadto podczas czynności służbowych prowadzono działania związane z poradnictwem osobom nie objętym nadzorem lub dozorem kuratora.

10) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie, udzielił profesjonalnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej, prawnej, medycznej oraz wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i świadkom przemocy.

Liczba udzielonych porad 1522

Liczba grup wsparcia 16

Liczba grup terapeutycznych 13

Liczba porad psychopedagogicznych 679

Liczba porad medycznych 220

Liczba porad prawnych 251

Liczba zajęć warsztatowych 43

11) Katolickiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE”, prowadziło grupy wsparcia tj.:

Grupa terapeutyczna dla dzieci doświadczających przemocy- Bezpieczna Przystań – 15 osób;

Warsztaty kompetencji rodzicielskich bez stosowania przemocy- 41 osób;

Grupy psychoedukacyjne dla kobiet ofiar przemocy (system otwarty)- 30 osób;

Grupa psychoedukacyjna dla dorosłych (Trening Zastępowania Agresji)- 11 osób;

Grupa wsparcia dla osób w żałobie – 15 osób.

12) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin - w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Lublin zapewniono uczniom i wychowankom wsparcie pedagogiczne i psychologiczne poprzez zatrudnianie specjalistów na terenie placówek oraz ścisłą współpracę z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi działającymi na

terenie Miasta. Zapewniono opiekę, wsparcie, poradnictwo psychologiczne, socjalne i pedagogiczne, udzielano informacji i kierowano uczniów wobec których istniało podejrzenie doświadczania trudności rodzinnych do specjalistycznych poradni, Centrum Interwencji Kryzysowej, Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii, i innych. Promowano działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

Szczególną rolę w systemie pomocy dziecku i rodzinie pełnią poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Specjaliści udzielali porad i konsultacji dzieciom i rodzicom, prowadzili terapię indywidualną oraz rodzinną, terapię rodzin z problemem alkoholowym i przemocą wobec współmałżonka i dzieci, prowadzono grupowe zajęcia terapeutyczne dla uczniów, kierowano uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym do kształcenia specjalnego, prowadzono w poradniach i na terenie szkół warsztaty kształtujące umiejętności interpersonalne, socjoterapeutyczne, przeciwdziałające agresji i przemocy. Poradnie prowadziły diagnozę i terapię dzieci zaniedbanych wychowawczo, krzywdzonych, doświadczających przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej. W poradniach prowadzona była również terapia rodzinna i konsultacje rodzin zagrożonych przemocą (konflikty małżeńskie, sprzeczne postawy wychowawcze, przemoc, itp). W szkołach i poradniach specjaliści otaczali wsparciem uczniów- świadków przemocy.

Zadanie: Udzielenie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu.

1) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, podczas pracy z rodzinami pracownicy socjalni informowali osoby, wobec których zachodziło podejrzenie stosowania przemocy, o możliwości uzyskania bezpiecznego schronienia poprzez umieszczenie w: Ośrodku Wsparcia dla Samotnych Matek w Lublinie, przy ul. Bronowickiej 3a, Specjalistycznym Ośrodku dla Ofiar Przemocy, przy ul. Bazylianówka 44 oraz Domu Samotnej Matki, przy ul. Chmielewskiego 9.

W 2014 r. z pomocy i schronienia w Ośrodku Wsparcia dla Samotnych Matek oraz Ośrodku dla Ofiar Przemocy skorzystało łącznie 10 osób, jedną osobę z małoletnim dzieckiem skierowano do Domu Samotnej Matki przy ul. Chmielewskiego 9.

2) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, do zadań realizowanych przez Centrum Interwencji Kryzysowej należy między innymi prowadzenie mieszkania interwencyjnego. Lokal jest standardowo wyposażony i posiada 13 miejsc noclegowych. Mieszkanie przeznaczone jest dla osób i rodzin znajdujących się z różnych przyczyn w sytuacji kryzysowej - wymagającej udzielenia pomocy w postaci schronienia oraz specjalistycznej pomocy psychologiczno–terapeutycznej. W 2014 roku Centrum udzieliło schronienia 23 osobom, w tym 8 dzieciom.

3) Straż Miejska Miasta Lublin, udzielała bezpiecznego schronienia dziecku w wieku 6 lat.

4) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, w swoim zakresie podjął 33 interwencje związane z sytuacją przemocy w rodzinie.

5) Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie, podjął 5 interwencji związanych z przymusowym odebraniem w sytuacji zagrożenia osoby podlegającej władzy rodzicielskiej i przekazanie do placówki opiekuńczo-wychowawczej lub rodziny zastępczej. Ponadto udzielał pomocy 3 osobom zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania poprzez skierowanie do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Bazylianówka 44 w Lublinie.

6) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie, udzielił bezpiecznego schronienia i profesjonalnej pomocy 48 osobom zmuszonym do opuszczenia miejsca zamieszkania lub pobytu.

8) AGAPE Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem w Lublinie, przyjął i udzielił porad 647 pokrzywdzonym. Wystąpiły przestępstwa w następujących kategoriach: przemoc w rodzinie: psychiczna, fizyczna, seksualna, ekonomiczna, zaniedbanie, wykorzystywanie seksualne, zgwałcenie, groźby karalne, pobicie, stalking.

Struktura klientów:

Osoby uzależnione od alkoholu: 73

Osoby uzależnione od narkotyków: 14

Osoby uzależnione/ współuzależnione- inne : 125

Klienci otrzymali pomoc w następujących formach:

Forma udzielonej pomocy- porada prawna 974;

Forma udzielonej pomocy- sporządzenie pisma procesowego 847;

Forma udzielonej pomocy-porada socjalna 256;

Forma udzielonej pomocy- skierowanie do innej instytucji / organizacji- 32;

Forma udzielonej pomocy- sporządzenie opinii/ wydanie zaświadczenia – 60;

Forma udzielonej pomocy- kontakt z instytucją w sprawie klienta – 58;

Forma udzielonej pomocy-porada psychologiczna- 646;

Forma udzielonej pomocy-porada pedagogiczna – 16;

Forma udzielonej pomocy- konsultacja psychiatryczna – 27.

9) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin - szkoły udzielają pomocy materialnej poprzez objęcie uczniów dożywianiem w ramach Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, wskazują miejsca i instytucje służące fachową pomocą psychologiczną i socjalną, współpracują z MOPR, Rzecznikiem Praw Dziecka, asystentami rodzinnymi, domami samotnej matki, Pogotowiem Opiekuńczym w Lublinie. Dzięki współpracy między placówkami udzielono w 2014 r. bezpiecznego schronienia matce z dzieckiem w Pogotowiu opiekuńczym, pomoc materialna dla uczniów, którzy musieli zamieszkać w Domu Samotnej Matki, zapewniono miejsce w internacie uczniowi z rodziny w której występuje przemoc, pomoc w uzyskaniu miejsca w Domu Pomocy Społecznej dla uczennicy – ofiary przemocy. Współpraca z MOPR w celu pomocy socjalnej rodzinom czeczeńskim – pomoc w znalezieniu mieszkania, pracy.

Cel III Edukacja społeczna, profilaktyka i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie: Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin w ramach realizacji zadania przekazano uczestnikom zorganizowanej przez Wydział Zdrowia i Spraw

Społecznych Urzędu Miasta Lublin, w dniu 24 października 2014 roku, konferencji „Przemoc wobec dzieci – jak rozpoznawać i reagować?” materiały informacyjno-edukacyjne zakupione ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie realizował powyższe zadanie poprzez rozpowszechnianie ok. 400 sztuk publikacji oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych (broszur, ulotek, plakatów, itp.) dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności. Powyższe zadanie realizowane było także poprzez dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie – wydanie i rozpowszechnianie informatorów.

Jednostka brała udział w programie „Bezpieczna szkoła – bezpieczny uczeń”, w ramach którego przeprowadzono pogadankę oraz przekazano młodzieży ulotki i plakaty o tematyce dotyczącej rozpoznawania zjawiska przemocy.

Edukacja społeczna prowadzona w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie związana była z podniesieniem świadomości i wiedzy społecznej w zakresie zagrożeń i właściwego zachowania w sytuacjach wystąpienia przemocy. Polegała na:

- dostarczaniu informacji rodzinom zagrożonym lub doświadczającym przemocy o instytucjach udzielających wsparcia ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie,
- podejmowaniu działań promujących podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy oraz wiedzy prawnej i konsekwencji wynikających z funkcjonowania osób i rodzin, doznających przemocy,
- upowszechnianiu procedur ochrony prawnej i wsparcia psychologicznego świadków i ofiar przemocy w rodzinie,
- eksponowaniu informacji o lokalizacji placówek udzielających pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w widocznych i ogólnie dostępnych miejscach.

3) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie w 2014 roku rozdyskrebuowało łącznie 2500 ulotek oraz plakatów, z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które zamieszczone były w autobusach komunikacji miejskiej oraz innych ogólnie dostępnych miejscach. Ulotki rozdawano także podczas dyżurów mobilnego punktu informacyjno-konsultacyjnego. Na stronie internetowej CIK zamieszczone są informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie i linki do organizacji ogólnopolskich działających w powyższym obszarze.

4) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie, komisja zamawia corocznie broszury dotyczące przemocy w rodzinie, które są rozprowadzane wśród osób wezwanych na posiedzenie zespołów orzekających w ramach procedury zobowiązania do leczenia odwykowego. Na stronie internetowej Komisji, umieszczona jest zakładka poświęcona przemocy w rodzinie.

5) Komenda Miejska Policji w Lublinie, w 2014 roku policjanci oraz pracownicy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie w trakcie prowadzonych spotkań profilaktyczno–edukacyjnych ze społecznością lokalną, jak również w trakcie podejmowanych czynności wobec ofiar przemocy, przekazywali informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom pokrzywdzonym przestępstwem.

W 2014 roku z Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin pozyskano środki finansowe w kwocie 5 000 zł na zakup materiałów profilaktyczno–prewencyjnych, tj. odbłaski, magnesy, długopisy z logo „BEZPIECZNY LUBLIN” oraz ulotki „Co zrobić w razie ataku psa”. Materiały te wykorzystywane są podczas spotkań z dziećmi, młodzieżą, pedagogami oraz rodzicami.

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu miasta Lublin przekazał natomiast środki finansowe w kwocie 10 000 zł., które pozwoliły na zakup maskotek policyjnych „Sierżanta Poli”. Zakupione maskotki przekazywane są małoletnim ofiarom bądź świadkom przestępstw. Ponadto z Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii otrzymano materiały informacyjno–edukacyjne dotyczące profilaktyki narkotykowej, które przekazywano w trakcie spotkań z rodzicami i gronem pedagogicznym.

6) Straż Miejska Miasta Lublin, rozpowszechniała informacje o możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

7) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, rozpowszechniał materiały edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy w siedzibie I i II zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej. Ponadto Sąd rozpowszechniał informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy (1160 porad) w środowisku lokalnym w ramach obowiązków służbowych kuratorów a także inicjował działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez informowanie odpowiednich służb.

8) Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie, rozpowszechniał w siedzibie I i II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej ulotek, broszur, plakatów dot. zjawiska przemocy. Udzielał ofiarom przemocy informacji na temat możliwości uzyskania pomocy i wsparcia. Prowadzono akcję edukacyjną prowadzoną w szkołach: prelekcje na temat: przemocy domowej i jej wpływu na funkcjonowanie rodziny; przemocy w rodzinie – aspekty prawne; roli i zadań kuratora sądowego w pracy z rodziną; deficytów wychowawczych w kompetencjach rodziców; zależności między niedostosowaniem społecznym dzieci i młodzieży, a błędami wychowawczymi rodziców i opiekunów; przemocy dzieci i młodzieży wobec rodziców; problemów w rodzinie - gdzie szukać pomocy. Prowadzono konferencje prawne. Ponadto zajmowano się edukacją młodzieży w Ośrodku Kuratorskim nr 5 w Lublinie w zakresie zjawiska przemocy i przeciwdziałania agresji.

9) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie w 2014 roku rozpowszechniał materiały edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie. Współpracował z mediami (prasa, radio, telewizja) – w zakresie propagowania zachowań bez przemocy oraz zmiany postrzegania zjawiska przemocy w rodzinie.

Liczba rozkolportowanych ulotek i broszur – 900

Liczba informacji o instytucjach - 590

Liczba studentów: praktyki – 18; wizytacje - 220

Liczba wolontariuszy - 6

10) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin - w roku 2014 rozpowszechniano w szkołach i placówkach oświatowych materiały edukacyjne, przygotowywano wystawy informacyjne na terenie szkół i poradni w oparciu o materiały Fundacji Dzieci Niczyje, plakaty i broszury informacyjne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: „Pomoc psychologiczna dla każdego”, „Dziecko a przemoc w rodzinie”, „Kocham, nie biję”, „Kocham, reaguję”, „Bite dzieci widzą świat inaczej”, „10 kroków ku temu, by stać się lepszym rodzicem”, „10 powodów, by dzieci nie bić”. Rozpropagowywano wśród dzieci i rodziców materiały edukacyjne pt.: „To, że nie mówią do mnie Proszę Pana, nie znaczy, że nie zasługuję

na szacunek”, „Ranisz mnie, kiedy szydzisz z mojego taty. Niszczysz mnie, kiedy każesz wybierać”, „Jestem mamy i taty”, „Nie krzywdź mnie”, „Zamiast klapsa” i „Gdy podejrzewasz, że dziecko jest krzywdzone” „Mediacja w sprawach nieletnich”, „Wzmocnienie działań na rzecz ofiar przemocy w rodzinie”. Przygotowywano gazetki szkolne na temat prawidłowych relacji rodzinnych, wyprodukowano film edukacyjny (Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii). W przedszkolach prowadzone były kąciki dla rodziców dostarczające im informacje na temat możliwości uzyskiwania pomocy dla rodzin zagrożonych przemocą oraz dla ofiar przemocy, a także na temat wychowywania dzieci bez przemocy. W placówkach udostępnione były wykazy instytucji udzielających wsparcia osobom indywidualnym w zakresie pomocy psychologicznej, medycznej i prawnej oraz numer telefonu zaufania. W szkołach eksponowane były plakaty dotyczące poszanowania osoby, promujące wartości i pokazujące konsekwencje łamania prawa. Rodzice na zebraniach otrzymywali ulotki dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pomocy w sytuacji kryzysu w rodzinie oraz różnych zagrożeń, ulotki opracowane przez pedagoga szkolnego „Jak wspierać dziecko w kłopotach”, uczniowie brali także udział w spotkaniach informacyjnych ze specjalistami np.: „Gdy szukasz pomocy...”.

Zadanie: Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców miasta Lublin wobec zjawiska przemocy.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin realizował zadanie poprzez udział pracownika Wydziału – Pani Katarzyny Raczyńskiej w akcji pod hasłem „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw” prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Lublinie. Ponadto Wydział w ramach środków finansowych z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizował szereg imprez dotyczących tematyki profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, takich jak:

- w dniach 9-10 czerwca 2014 r. imprezę z okazji Dnia Dziecka dla podopiecznych świetlic opiekuńczo–wychowawczych i socjoterapeutycznych z terenu Miasta Lublina współpracujących z Wydziałem w której uczestniczyło 410 dzieci,
- w dniu 19 października 2014 r. w hali MOSiR przy Al. Zygmuntońskich 4 w Lublinie imprezę pod hasłem „IV Turniej profilaktyczno–sportowy o Puchar Prezydenta Miasta

Lublin” w której uczestniczyło około 800 osób,

- w dniu 24 listopada 2014 r. imprezę profilaktyczno–sportową pod hasłem „Sport i muzyka to dobra profilaktyka”,
- w dniach 8-9 grudnia 2014 r. imprezę z okazji Mikołaja dla podopiecznych świetlic opiekuńczo–wychowawczych i socjoterapeutycznych z terenu Miasta Lublina współpracujących z Wydziałem, w której uczestniczyło 365 dzieci.

Szkoła Podstawowa nr 30 w Lublinie zrealizowała w ramach Międzyszkolnych Dni Profilaktyki „V Miniolimpiadę „Triathlon profilaktyczny”. W imprezie, która odbyła się w dniu 1 czerwca 2014 r. wzięło udział 208 uczniów. Zespół Szkół nr 8 w Lublinie zorganizował w dniu 11 czerwca 2014 r. „V Miting sportowo - profilaktyczny dla szkół gimnazjalnych miasta Lublin”. W imprezie wzięło udział 110 osób.

Realizując wyżej wymienione zadanie w ramach środków GPPiRPA zlecono 3 organizacjom pozarządowym, tj. Stowarzyszeniu Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „con amore”, Stowarzyszeniu „ŁĄBĘDŹ”, Stowarzyszeniu Promocji Kultury na Rzecz Środowisk Lokalnych i Osób Niepełnosprawnych „DZIESIĄTA” realizację zadań publicznych obejmujących dofinansowanie prowadzenia świetlic socjoterapeutycznych świadczących pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym. Do świetlic prowadzonych przez organizacje pozarządowe uczęszczało, w ujęciu średniomiesięcznym, łącznie 45 dzieci. Świetlice były czynne 5 dni w tygodniu przez 4 godziny. Zadanie to realizowane było także przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, który prowadził dwie świetlice socjoterapeutyczne. Uczęszczało do nich, w ujęciu średniomiesięcznym, łącznie 27 dzieci. Świetlice były czynne 5 dni w tygodniu przez 4 godziny. Ponadto w ramach wyżej wymienionych środków zlecono 2 organizacjom pozarządowym, tj., Instytutowi Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej i Parafii Rzymsko–Katolickiej pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika realizację zadań publicznych obejmujących realizację 4 programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w ogólnym wymiarze 248 godzin zajęć grupowych, 16 godzin zajęć indywidualnych w których uczestniczyły łącznie 44 dzieci.

2) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, w strukturach MOPR, Filii Nr 3 w Lublinie funkcjonowała Świetlica Socjoterapeutyczna zlokalizowana przy ul. Głębokiej 11. Zadaniem Świetlicy Socjoterapeutycznej była pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo, dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Świetlica

socjoterapeutyczna tworzyła dzieciom odpowiednie warunki do realizacji ich osobistych potrzeb i zainteresowań. Umożliwiała kształtowanie prawidłowych więzi rodzinnych, postaw akceptowanych społecznie, zapewniała poczucie akceptacji, bezpieczeństwa, zmniejszała poziom frustracji i agresji. Uczestnictwo dzieci w zajęciach Świetlicy przyczyniło się do poprawy ich ogólnego funkcjonowania psychospołecznego, uwrażliwiło na potrzeby innych, uczyło empatii, szacunku do innych. Prowadzone zajęcia miały również na celu wskazywanie i wypracowanie właściwej postawy wobec zjawiska przemocy w codziennych sytuacjach życiowych: w rodzinie, środowisku rówieśniczym itp. Do świetlicy uczęszczało ze zmienną frekwencją łącznie 12 dzieci. Świetlica Socjoterapeutyczna przy ul. Głębokiej 11 czynna była od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.00 do 19.00 z wyłączeniem miesięcy wakacyjnych.

W dniu 28 kwietnia 2014 r. - pracownicy Sekcji Pracy Socjalnej Nr 10 z siedzibą przy ul. Głębokiej 11 w ramach Lubelskich Dni Seniora - zorganizowali spotkanie z przedstawicielem Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej "Bona Fides" na temat szeroko rozumianego bezpieczeństwa seniorów oraz prezentujące ofertę Centrum. Spotkanie odbyło się w siedzibie Centrum w Lublinie przy ul. Narutowicza 61, uczestniczyło w nim 10 osób.

W dniu 10 czerwca 2014r. - na osiedlu im. A. Mickiewicza LSM została zorganizowana otwarta inicjatywa środowiskowa Dzień Sąsiada. Celem wydarzenia było m.in. wzmocnienie więzi międzypokoleniowych, rodzinnych oraz pogłębienie spójności społecznej i terytorialnej. Inicjatywa miała charakter integracyjny – wielopokoleniowy. Podczas jej trwania promowane były m.in. wartości rodzinne, postawy wrażliwości na potrzeby innych, wskazywane możliwości aktywnego, twórczego spędzania czasu wolnego, została również przygotowana bogata oferta stoisk, zabaw, warsztatów, konkursów i występów.

W ramach działań profilaktycznych, w celu uświadomienia rodzicom, opiekunom, młodzieży negatywnych skutków uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród młodzieży gimnazjalnej oraz wynikających z w/w konsekwencjach dla życia w rodzinie, m in. zjawisku przemocy, w dniu 31 marca 2014 r. oraz w dniu 21 listopada 2014 r. w siedzibie Gimnazjum nr 9 w Lublinie przy ul. Lipowej 25 odbyły się spotkania pt. „Zanim będzie za późno”, zorganizowane przez Sekcję Pracy Socjalnej nr 15 Filii nr 1 MOPR. Spotkania prowadził terapeuta leczenia uzależnień z Poradni Leczenia

Uzależnień przy ul. Karłowicza 1 w Lublinie. Młodzież oraz rodzice uzyskali informację na temat:

- środków uzależniających,
- rodzajów i działania substancji psychoaktywnych w kontekście szkód wynikających z ich potencjalnego używania,
- dostępności specjalistycznej pomocy terapeutycznej,
- niebezpieczeństwa na terenie szkół, jakie stwarzają dealerzy poprzez dystrybucję narkotyków, włączanie młodzieży do łańcucha dystrybucji oraz „fałszywą reklamą”.

W spotkaniu w dniu 31 marca 2014 roku uczestniczyli rodzice i opiekunowie młodzieży klas I i II uczącej się w Gimnazjum nr 9.

W spotkaniu w dniu 21 listopada 2014 roku odbiorcami projektu byli uczniowie klas pierwszych uczęszczających do Gimnazjum Nr 9. Ponadto w obu spotkaniach udział wzięli: dyrektor gimnazjum, nauczyciele, pedagog i psycholog szkolny oraz pracownik socjalny Sekcji Pracy Socjalnej nr 15 przy ul. Chopina 11/4.

Organizowanie profilaktyki w szkole zwiększa jej skuteczność, włączając do działania wszystkie osoby zainteresowane, współodpowiedzialne za zapobieganie i zwalczanie uzależnień, promocję zdrowia jak również przestrzeganie przed dealerami.

Dzięki udziałowi w spotkaniu rodzice młodzieży gimnazjalnej zdobyli wiedzę z zakresu uzależnienia od środków psychoaktywnych, oraz metod postępowania i reagowania na występujące zagrożenie związane z eksperymentowaniem narkotyków przez uczniów.

W ramach działań profilaktycznych w okresie sprawozdawczym realizowane były kontrakty socjalne w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Prowadzona była praca z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym metodą kontraktową zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rozwoju Regionalnego Departamentu Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym w ramach projektów systemowych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W realizacji zaplanowanych kontraktów socjalnych zastosowano zestaw instrumentów o charakterze aktywizacyjnym, które miały doprowadzić do przywrócenia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na rynek pracy, ich integrację ze społeczeństwem, a także nabycie umiejętności społecznych mających na celu poprawę sytuacji życiowej zgodnie z występującymi problemami.

Podczas pracy metodą kontraktu socjalnego pracownicy socjalni zastosowali 4 grupy instrumentów aktywnej integracji, tj. instrumentów aktywizacji edukacyjnej, zawodowej, społecznej i zdrowotnej.

Działania przeprowadzone w ramach instrumentu aktywizacji społecznej miały na celu m.in. przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, zmianę postaw, przekonań i zachowań mieszkańców wobec zjawiska przemocy. Beneficjenci zakwalifikowani do uczestnictwa w projekcie systemowym mieli możliwość skorzystania z następujących działań:

- warsztaty dotyczące podniesienia samooceny,
- grupa samopomocowa w zakresie wywiązywania się z obowiązków rodzicielskich,
- warsztaty „Uwierz w siebie”,
- grupa samopomocowa dla osób współzależnych, DDA i doświadczających przemocy,
- warsztaty dotyczące postawy i roli matki,
- trening kompetencji i umiejętności społecznych,
- warsztaty radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- trening kompetencji rodzicielskich i umiejętności społeczno-wychowawczych,
- metoda pracy w środowisku.

Beneficjenci mieli również możliwość skorzystania z indywidualnej terapii psychologicznej w ramach instrumentu aktywizacji zdrowotnej.

W okresie sprawozdawczym został wdrożony i zrealizowany 1 Program Aktywności Lokalnej „Krok do przodu” w ramach projektu systemowego: „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Program Aktywności Lokalnej „Krok do przodu” był odpowiedzią na potrzebę wzmocnienia rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych marginalizacją i służył reintegracji społecznej i zawodowej rodzin, w których występuje problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz wynikający z tego problem pozostawania bez zatrudnienia.

W wielu rodzinach z obszaru działania Filii Nr 1 MOPR występuje problem bezrobocia, ubóstwa, niepełnosprawności i długotrwałej i ciężkiej choroby. Czynniki te niekorzystnie wpływają na rodzinę oraz powodują, że nie jest ona w stanie

w prawidłowy sposób wypełniać swoich funkcji. Pojawiają się różnorodne problemy, w tym problem przemocy w rodzinie.

Celem Programu był wzrost poziomu kompetencji społecznych i zawodowych matek długotrwale bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo. Poprzez udział w Programie uczestniczki miały szansę zwiększyć swoje kompetencje zawodowe, nabyć umiejętności tworzenia i utrzymywania więzi społecznych oraz przyjęcia aktywnej postawy w działaniach zmierzających do podjęcia zatrudnienia, podnieść poziom umiejętności społeczno-wychowawczych, tworzenia i utrzymywania więzi rodzinnych oraz rozwiązywania problemów rodzinnych i wychowawczych. Ponadto istotnym celem Programu był wzrost poczucia własnej wartości oraz odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania.

Po przeprowadzonych ankietach wytypowano do udziału w Programie Aktywności Lokalnej „Krok do przodu” 15 beneficjentów ostatecznych oraz 1 osobę dorosłą i 14 dzieci stanowiących tzw. „otoczenie”.

W ramach realizacji poszczególnych celów szczegółowych Programu zostały zrealizowane następujące działania:

- Trening pracy i kształtowania wizerunku zawodowego z elementami autoprezentacji,
- Indywidualne doradztwo brokera edukacyjnego,
- Grupa samopomocowa dla matek bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo,
- Warsztaty dla matek i ich dzieci dotyczące aktywnych sposobów spędzania czasu wolnego,
- Metoda pracy w środowisku rodzinnym,
- Warsztaty: „Wychowuję i pracuję”,
- Indywidualna terapia psychologiczna.

W ramach organizowanego działania o charakterze środowiskowym w ramach Programu Aktywności Lokalnej „Krok do przodu” odbyło się spotkanie integracyjno-edukacyjne zorganizowane przez pracowników socjalnych Filii Nr 1 MOPR w Lublinie. Spotkanie odbyło się w siedzibie Sekcji Pracy Socjalnej Nr 4 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Obecnych było 12 beneficjentów ostatecznych Programu. Program spotkania obejmował:

- część integracyjną prowadzoną przez psychologa z Centrum Interwencji Kryzysowej;

- część edukacyjną prowadzoną przez doradcę zawodowego z Centrum Edukacji i Pracy OHP w Lublinie;
- poczęstunek przygotowany przez uczestników spotkania.

Celem działania o charakterze środowiskowym była integracja beneficjentów ostatecznych Programu, a także wzrost świadomości dotyczącej wymagań aktualnego rynku pracy i wzmocnienie pozytywnych postaw rodzicielskich.

W zadanie zmiany postaw, przekonań i zachowań mieszkańców miasta Lublina wobec przemocy wpisuje się również projekt „Aktywny senior”, który był kontynuacją projektu z 2013 r. „Aktywna jesień życia” przy współpracy z Dziennym Domem Pomocy Społecznej nr 1 w Lublinie przy ul. Niecałej 16.

Zaplanowano cykl spotkań, który był adresowany do seniorów korzystających z pomocy MOPR w dzielnicy Śródmieście oraz uczestników Dziennego Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Lublinie przy ul. Niecałej 16.

Celem projektu była: „Poprawa samopoczucia i funkcjonowania społecznego osób starszych korzystających ze wsparcia MOPR w dzielnicy Śródmieście oraz uczestników DDPS Nr . Realizując jeden z celów szczegółowych w/w projektu w dniu 10 czerwca 2014 roku w siedzibie Dziennego Domu Pomocy Społecznej odbyło się spotkanie, na którym dwóch dzielnicowych z Komisariatu I Policji zapoznało słuchaczy z ewentualnymi zdarzeniami, które mogą stanowić zagrożenie dla mienia i życia osób starszych. W spotkaniu wzięło udział 20 seniorów.

W dniu 14 października 2014 roku odbyło się spotkanie „Bezpieczny Senior” organizowane przez Sekcję Pracy Socjalnej Nr 4 przy ul. Lubartowskiej 6-8.

Celem spotkania było kształtowanie bezpiecznych zachowań u osób starszych, uzyskanie wiedzy na temat jak chronić się przed oszustami, kradzieżami i włamaniami. Spotkanie prowadził przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, uczestniczyło w nim 12 Seniorów. Udział w spotkaniu „Bezpieczny Senior” umożliwił osobom starszym poszerzenie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa oraz metod postępowania w sytuacjach niebezpiecznych.

W dniu 14 października 2014 roku z inicjatywy Sekcji Pracy Socjalnej Nr 11 odbyło się spotkanie „Oblicza (nie)bezpieczeństwa” dla mieszkańców osiedla „Tatary” zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Bezpieczna Lubelszczyzna. Wydarzenie powadzone przez Pana Grzegorza Adamczyka – Prezesa Stowarzyszenia poruszało tematykę dotyczącą zapewnienia bezpieczeństwa w czasie

napadu oraz właściwego reagowania w stanach zagrożenia. W spotkaniu wzięło udział 15 osób.

Kolejnym działaniem na rzecz przeciwdziałania zdarzeniom z użyciem przemocy było spotkanie profilaktyczne skierowane głównie do osób w podeszłym wieku zorganizowane w dniu 30 października 2014 roku przez Sekcję Pracy Socjalnej Nr 11 we współpracy z Miejską Komendą Policji. Celem wydarzenia prowadzonego przez Panią Irminę Łakotą z Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Komendy Miejskiej Policji było zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i świadomości oraz wskazanie sposobów reagowania w przypadku przestępstw dokonywanych wobec osób starszych. W spotkaniu wzięło udział 18 osób. W dniu 26 listopada 2014r. miało miejsce spotkanie profilaktyczno-edukacyjne „Poczuj się bezpiecznie w domu i na ulicy” zorganizowane przez Sekcję Pracy Socjalnej Nr 16, którego celem było podniesienie poziomu świadomości seniorów na temat niebezpieczeństw i zagrożeń zarówno w środowisku domowym jak i świecie zewnętrznym, a także wymiana doświadczeń, promocja bezpiecznych postaw, rozpoznawania rodzajów przestępstw oraz umiejętności reagowania w sytuacjach zagrożeń. Spotkanie poprowadzone przez przedstawiciela Komendy Miejskiej Policji – Wydział Prewencji zorganizowano we współpracy z Zespołem Ośrodków Wsparcia CUS Lublin.

3) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie realizowało projekt „Razem przez NIEmoc” z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania prowadzone w ramach projektu cieszyły się dużym zainteresowaniem mieszkańców Lublina, mediów i podmiotów działających w obszarze powyższego zagadnienia. W okresie realizacji zadania zorganizowano konferencję prasową rozpoczynającą projekt; prowadzono akcję medialną, w którą włączyli się: Radio Lublin, Radio Złote Przeboje, TVP Lublin, Radio Free, Radio Centrum, Radio R. Do działań włączyła się prokuratura, policja, Społeczna Rada ds. Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Kultury.

W ramach projektu podjęte zostały działania środowiskowe tj. Mobilny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny „NamioCIK”, w którym pracownicy i wolontariusze CIK, spotykali się z mieszkańcami Lublina w celu udzielania informacji, konsultacji i specjalistycznej pomocy w obszarze przeciwdziałania przemocy.

W CIK prowadzono również:

- Otwarte warsztaty edukacji prawnej skoncentrowane na edukacji w zakresie

przemocy w rodzinie oraz prawa rodzinnego, z których skorzystało 100 osób.

- Szkole dla rodziców wspierającą kompetencje wychowawcze i kształtujące prawidłowe postawy rodzicielskie. Z takiej formy pomocy podczas 3 edycji zajęć skorzystało 56 osób.
- Trening kompetencji interpersonalnych dla par i małżeństw zagrożonych przemocą, w którym uczestniczyło 10 osób.
- Trening Zastępowania Agresji dla młodzieży sprawiającej problemy wychowawcze – 10 osób.
- Pogadanki dla rodziców w przedszkolach dotyczące przemocy w rodzinie.
- Program wolontariacki „Kierunek poMOC”, w ramach którego przeszkolono ponad 40 wolontariuszy w tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz interwencji kryzysowej.
- Organizację praktyk oraz wizyty studyjne studentów uczelni wyższych z wydziałów pedagogiki i psychologii.
- Uczestnictwo czynne - (wykłady i wystąpienia) w konferencjach organizowanych przez inne pomioty z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach wzajemnej współpracy.

Psychologowie CIK uczestniczyli ponadto w dyżurach organizowanych w ramach kampanii społecznej Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw.

Centrum Interwencji Kryzysowej wraz z Centrum Doskonalenia Nauczycieli zorganizowało 2 konferencje przeznaczone dla nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z zakresu interwencji kryzysowej w placówkach szkolno-oświatowych, w której uczestniczyło ponad 130 osób.

4) Komenda Miejska Policji w Lublinie, w 2014 roku policjanci Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczyli w 58 akcjach popularyzujących pracę Policji w zakresie działalności prewencyjnej oraz przeciwdziałania zjawiskom patologicznym. W ramach podejmowanych działań organizowano pokazy tresury psów policyjnych oraz sprzętu policyjnego oraz przekazywano materiały o tematyce profilaktyczno–prewencyjnej, tj. odblaski, magnesy z logo Bezpieczny Lublin oraz z numerami telefonów alarmowych. Czynny udział brały również maskotki policyjne – sierżant Poli i sierżant Alicja. Ponadto w okresie 2014 roku zorganizowano 14 „Dni Otwartych” Komendy Miejskiej

Policji w Lublinie, podczas których dzieci z lubelskich szkół i przedszkoli, a także studenci mieli możliwość zwiedzenia pomieszczeń KMP w Lublinie. W 2014 roku Komendę Miejską Policji w Lublinie zwiedziło ok. 1350 osób.

W czerwcu 2014 roku policjanci Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz Lubelska Grupa PAT zorganizowali, pod patronatem Prezydenta miasta Lublin, Ogólnopolski Głos Profilaktyki. Celem tej akcji jest promowanie mody na życie wolne od uzależnień. W grudniu 2014 roku policjanci Komendy Miejskiej Policji w Lublinie wspólnie z Wydziałem Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin zorganizowali na oddziale dziecięcym jednego z lubelskich szpitali oraz w Placówce opiekuńczo-wychowawczej „Pogodny Dom” - „MIKOŁAJKI”. W ramach tej akcji przeprowadzono spotkania z dziećmi na temat bezpiecznych zachowań. Każde dziecko otrzymało mikołajkowy prezent. W spotkaniu uczestniczył również policjant przebrany za Św. Mikołaja, a także Sierżant Poli. Prezenty mikołajkowe dla dzieci zostały zakupione przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

5) Straż Miejska Miasta Lublin brała udział w 2 festynach integracyjnych.

6) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie - realizował zadanie poprzez udział w kampanii społecznej: Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw, w której wzięło udział 6 kuratorów.

7) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie regularnie współpracuje z lubelskimi uczelniami wyższymi (UMCS, KUL) poprzez szkolenie studentów w ramach 2-3 tygodniowych praktyk pedagogicznych i zawodowych.

8) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin - szkoły, przedszkola, domy kultury oraz bursy zorganizowały liczne uroczystości i imprezy profilaktyczne dla rodziców, uczniów i nauczycieli promujące zdrowy styl życia oraz wartości rodzinne np. festyny środowiskowe, pikniki rodzinne, rodzinne soboty. Dla rodziców i wychowawców przeprowadzono w szkołach i placówkach liczne szkolenia i wykłady np.: „Domowe partnerstwo – warsztaty dla rodziców uczniów z liceum”, „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, „Jak rozmawiać na trudne tematy”, „Jak pomóc dziecku

znajdującemu się w sytuacji przemocy?”, „Czego nastolatek potrzebuje od rodziców?”, „Wychowanie bez przemocy”, „NEO-REMEDIUM” program dla rodziców. Zorganizowano również spotkania pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych z rodzicami dzieci w przedszkolach, promujące wychowanie bez przemocy. Propozycją dla rodziców były również organizowane przez ośrodki szkolno-wychowawcze grupy wsparcia, poradnie psychologiczno-pedagogiczne organizowały warsztaty psychoedukacyjne, wspierające kompetencje wychowawcze i kształtujące prawidłowe postawy rodzicielskie, takie jak: „Akademia dla Rodziców”, „Szkoła dla Rodziców”, „Szkoly dla rodziców i wychowawców”, „Warsztaty rozwoju i wzmacniania umiejętności rodzicielskich”, „Poznaj swoje dziecko”. Przeprowadzono liczne spotkania uczniów z przedstawicielami Policji, Straży Pożarnej, Straży Miejskiej, Pogotowia Ratunkowego na temat bezpieczeństwa. Zmiana postaw i przekonań wobec przemocy następuje również poprzez realizację programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych np.: realizacja autorskich programów: „Moja wartość – Ja”, „Umiem, chcę, pomogę” realizacja programu „Bumerang szczęścia”, który przygotowali sami uczniowie – ma na celu propagowanie pomagania innym, realizacja programów: „Przyjaciele Zippiego”, „Zdrowo i bezpiecznie idziemy przez życie”, realizacja w gimnazjach programu profilaktycznego „Archipelag skarbów”, „RAP-PEDAGOGIKA”, „Porozumienie bez przemocy – Język Żyrafy w szkole”, „Agresja w nas i wokół nas”, „Prawa dziecka” programów terapeutycznych „Nie jesteś sam”, „Chcemy być Sobą”, „Już sobie poradzę” realizacja programu profilaktycznego „Spójrz Inaczej”, zajęcia profilaktyczno – wychowawcze w ramach programu „Profilaktyka zachowań agresywnych”, „Dobrze nam razem”, program profilaktyczny „Mediacje krok po kroku”, „ARS – czyli jak dbać o miłość”, „Droga ku dorosłości”, „Zaakceptować siebie”, „Biorę odpowiedzialność”. Udział szkół w Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej „Szkoła bez Przemocy”, prowadzenie zajęć edukacyjnych z uczniami nt. rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie ze stresem, włączenie informacji płynących z przemocy w rodzinie do treści szkolnych na zajęciach z wychowania do życia w rodzinie, prowadzenie zajęć wychowawczo - dydaktycznych z dziećmi w przedszkolach „Dzieci mają swoje prawa”. Kształcenie umiejętności wyrażania uczuć i emocji. Kształcenie zachowań prospołecznych w zakresie dostrzegania i zaspokajania potrzeb drugiego człowieka w oparciu o prawa dziecka.

Wiele placówek podejmuje różnorodne działania dbając o atrakcyjną ofertę

oddziaływań wychowawczych np: realizacja pomocy psychologicznej w ramach projektów "Unia wielkich możliwości" „Kuznia talentów”. Zespół Poradni nr 3 realizował Program Profilaktyczno-Interwencyjny dla rodziców, nauczycieli i młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalne „Biorę odpowiedzialność” oraz realizował projekt „Młodzieżowe forum filmowe” interaktywne działania profilaktyczne mające na celu walkę ze stereotypami, radzenia sobie z przemocą wśród młodzieży. Poradnie realizują również Szkoły dla Rodziców i Wychowawców" – trening umiejętności wychowawczych oraz programy profilaktyczne dla dzieci „Nie jesteś sam”, „Koniczynka”, „Złapać wiatr w żagle”, „Świat bez Agresji”, „Treningi Twórczego Myślenia” . W szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych realizowane były spotkania m.in.: „Dyskusyjny Klub Filmowy z warsztatami profilaktyczno-interwencyjnymi jako szansa nabywania konstruktywnych wzorców zachowań będących alternatywą do zachowań ryzykownych”, „Odpowiedzialność karna nieletnich”, „Konflikty i ich rozwiązywanie”. Wiele działań podejmują również Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze: zorganizowanie spotkań dla wychowanków internatu z psychologiem policyjnym, dzielnicowym nt. konsekwencji bierności wobec przemocy, ustalenie przez Młodzieżową Radę Internatu i realizację przez grupy internackie Kodeksu Dobrych Relacji, uczestnictwo wychowanków internatu w Banku Dobrych Uczynków, Wzorowych Postaw i Pięknych Słów, realizacja programu profilaktyki z zakresu umiejętności społecznych. Uczniowie lubelskich szkół brali również udział w projekcie „Lublin w Sieci Życzliwości” promującym życzliwość jako wartość społeczną.

Zadanie: Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin ze środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zlecił dwóm organizacjom pozarządowym, tj. Fundacji „PRAESTERNO” oraz Katolickiemu Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE”, w drodze otwartego konkursu ofert dla podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, realizację zadań publicznych obejmujących dwa programy dla rodziców, w tym warsztaty umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez stosowania przemocy.

Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” zrealizowało warsztaty umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowania dzieci bez stosowania przemocy pod hasłem „Wychowywać to kochać i wymagać” w łącznym wymiarze 44 godzin zajęć grupowych (4 cykle po 11 godzin) oraz 16 godzin konsultacji indywidualnych. Do prowadzonych w ramach warsztatów zajęciach grupowych zakwalifikowano łącznie 41 osób, z konsultacji indywidualnych skorzystało łącznie 13 osób.

Fundacja „PRAESTERNO” zrealizowała program „Wychowuję świadomie” w formie 4 cykli zajęć w formie warsztatów w ogólnym wymiarze 40 godzin zajęć grupowych (4 cykle po 10 godzin) w którym uczestniczyło łącznie 30 osób.

Ponadto ze środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zlecono dwóm organizacjom pozarządowym, tj. Katolickiemu Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” i Fundacji „PRAESTERNO”, w drodze otwartego konkursu ofert dla podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, realizację zadań publicznych obejmujących realizację dwóch programów radzenia sobie z emocjami, zachowaniami agresywnymi, budowania relacji interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów.

Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” zrealizowało program obejmujący prowadzenie grupowych zajęć w ramach „Treningu Zastępowania Agresji dla dorosłych” w ogólnym wymiarze 40 godzin oraz poradnictwa indywidualnego w ogólnym wymiarze 20 godzin w którym uczestniczyło łącznie 11 osób (4 osoby skorzystały z poradnictwa indywidualnego). Zapewniona została także opieka nad dziećmi osób uczestniczących w zajęciach grupowych.

Fundacja „PRAESTENO” zrealizowała program w łącznym wymiarze 40 godzin grupowych zajęć terapeutycznych oraz 10 godzin konsultacji indywidualnych w którym uczestniczyło łącznie 12 osób.

Wyżej wymienione zadania realizowały także jednostki organizacyjne Miasta Lublin. 3 poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz 1 placówka pomocy społecznej przeprowadziły 4 programy dla rodziców, w tym warsztaty umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez stosowania przemocy dla łącznie 76 uczestników. W 4 placówkach oświatowych (gimnazjach) zrealizowano 5 programów radzenia sobie z emocjami i z zachowaniami agresywnymi, budowania relacji interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów dla łącznie 383 uczestników.

2) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, w okresie sprawozdawczym klienci z obszaru działania Filii Nr 1 uczestniczyli i kontynuują uczestnictwo w Programie Aktywności Lokalnej „Rodzina to my” w ramach projektu systemowego: „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Adresatami Programu były dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych niezawodowych z obszaru działania Filii Nr 1 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Celem programu było zwiększenie kompetencji i umiejętności społecznych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych z obszaru działania Filii Nr 1. Deklarację uczestnictwa w 2014r. podpisało 4 osoby. Niżej wymienione działania w ramach Programu są realizowane również w roku 2015r.

- Indywidualna terapia psychologiczna,
- Wyjazdowe warsztaty teatralne połączone z elementami rękodzielnictwa i teatroterapii,
- Warsztaty umiejętności wychowawczych,
- Indywidualne poradnictwo prawne,
- Szkolenie dla rodzin i kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.

W ramach realizacji powyższego zadania Filia nr 1 organizowała alternatywne formy spędzania wolnego czasu:

W dniu 23 stycznia 2014 roku pracownicy Socjalni Sekcji Pracy Socjalnej Nr 2 w Lublinie przy ul. Narutowicza 74 zorganizowali wyjście z 50 dziećmi z rodzin objętych pomocą Filii do Teatru im. Andersena w Lublinie na spektakl pt. „Pasterka i Kominiarczyk”.

W ramach w/w zadania w dniu 31 stycznia 2014 roku w siedzibie Centrum Edukacji Pracy OHP w Lublinie przy ul. Granicznej 13/3 odbyły się zajęcia warsztatowe w ramach projektu socjalnego „Z myślą o przyszłości” organizowane przez Sekcję Pracy Socjalnej Nr 2 w Lublinie przy ul. Narutowicza 74. Na zajęciach obecnych było: 10 osób (młodzież gimnazjalna). Celem głównym projektu było określenie dalszej ścieżki edukacyjnej wśród młodzieży gimnazjalnej.

Promowanie wartości kształcenia i nauki jest działaniem profilaktycznym promującym wychowanie bez przemocy. W efekcie podczas w/w zajęć młodzież nabyła

umiejętności z zakresu: podniesienia umiejętności komunikacyjnych z zespołem, odkrywania postawy współpracy, otwartości na pomysły i punkt widzenia innych członków zespołu, zwiększenia motywacji do samorozwoju, wyrobienia przekonania o tym, że trzeba i warto się uczyć. Zajęcia prowadził psycholog i doradca zawodowy Centrum Edukacji i Pracy OHP w Lublinie.

W ramach w/w zadania w dniu 16 września 2014 roku w siedzibie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Lublinie przy ul. Narutowicza 54 odbyło się spotkanie „Zdrowo spędzaj czas wolny”. Inicjatorem spotkania była Sekcja Pracy Socjalnej Nr 2, partnerem: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Lubelski Oddział Regionalny oraz Przychodnia Zdrowia Med. – Centrum w Lublinie przy ul. Strażackiej 8. W spotkaniu udział wzięło 10 dzieci, uczniów szkół podstawowych z klas III – VI.

Celem spotkania było kształtowanie nawyku zdrowego stylu życia poprzez właściwe korzystanie z czasu wolnego. Zajęcia prowadziła Pani Małgorzata Ziolo, specjalista ds. technologii żywności. Dzięki uczestnictwie w zajęciach „Zdrowo spędzaj czas wolny” dzieci pogłębiły swoją wiedzę z zakresu dbania o własne zdrowie, zasad higieny osobistej, właściwego odżywiania oraz form aktywnego spędzania czasu wolnego.

W celu promowania wartości rodzinnych, umożliwienia spędzenia czasu wolnego rodzin wspólnie oraz w celu kształtowania bezpiecznego poruszania się po drogach publicznych Filia nr 1 MOPR w dniu 31 sierpnia 2014 roku, w Parku Ludowym zorganizowała spotkanie rodzin pt. „Bezpieczny powrót do szkoły”. W spotkaniu wzięło udział ok. 80 rodzin, w tym ok. 120 dzieci.

Kolejnym działaniem, które wpisuje się w zadanie promowania wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy było uroczyste spotkanie z okazji Dnia Matki pt. „Podziękowania dla Mamy” zorganizowane w dniu 23 maja 2014r. w Świetlicy Opiekuńczo – Wychowawczej w Lublinie przy ul. Królewskiej 10. Spotkanie zorganizowane zostało przez pracowników socjalnych Sekcji Pracy Socjalnej nr 3 w Lublinie przy ul. Jezuickiej 4. W spotkaniu wzięło udział 22 dzieci oraz 15 matek z obszaru działania Sekcji. Celem spotkania było zwiększenie więzi emocjonalnych w rodzinach.

Kolejnym działaniem, które wpisuje się w zadanie promowania wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy było zadanie realizacji projektu socjalnego „Z kulturą na Ty”. Projekt zrealizowany został w dniu 23 czerwca 2014 w siedzibie Sekcji Pracy Socjalnej nr 4 w Lublinie przy ul. Lubartowskiej 6 – 8. Celem projektu było przybliżenie form spędzania wolnego czasu oraz wzajemna integracja rodzin bezrobotnych i rodzin

z osobami z upośledzeniem umysłowym. Amatorski Teatr Towarzyski działający przy Stowarzyszeniu Kulturalno - Oświatowym Węgliń Północny, przedstawił sztukę komediową „Oświadczyń” Antoniego Czechowa. W spotkaniu wzięło udział 15 osób. Przedsięwzięcia na rzecz seniorów oraz osób niepełnosprawnych: działania cykliczne, mające na celu aktywizację osób starszych oraz niepełnosprawnych, pokazanie, że nie są grupą odizolowaną od społeczności lokalnej, wzajemne poznanie się osób starszych, wyjście z izolacji, budowanie więzi międzypokoleniowej są zadaniami, które wpisują się w promowanie wartości rodzinnych i wychowanie bez przemocy.

W dniu 29 października 2014 roku z inicjatywy Sekcji Pracy Socjalnej nr 12 odbyła się Konferencja „Wyzwania stojące przed współczesną rodziną” - wydarzenie środowiskowe o charakterze edukacyjno–integracyjnym skierowane do rodzin, obejmujące zagadnienia ról w rodzinie, kwestie osłabienia funkcji opiekuńczej oraz zmian modelu współczesnej rodziny. Działanie zorganizowano we współpracy ze Środowiskowym Hufcem Pracy OHP przy ul. Łabędziej 15 z aktywnym udziałem przedstawicieli rodzin. Udział wzięło 100 osób z 81 rodzin.

Program Aktywności Lokalnej „Nowy wymiar życia” realizowany w Filii Nr 3 dla 14 uczestników oraz 10 osób z „otoczenia”. Program Aktywności Lokalnej „Nowy wymiar życia” stanowił odpowiedź na określone problemy rodzin, takie jak: bezradność opiekuńczo – wychowawcza, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, bezrobocie, ubóstwo, niski poziom poczucia własnej wartości, trudności w relacjach rodzic – dziecko, trudności w komunikacji interpersonalnej między członkami rodziny, brak umiejętności racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym. Program miał na celu wzrost aktywności społecznej, zawodowej oraz kompetencji rodzicielskich i umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego rodzin zamieszkałych w obszarze działania Filii Nr 3. W ramach realizacji poszczególnych celów szczegółowych Programu zostały zrealizowane następujące działania: warsztaty aktywnego poszukiwania pracy z elementami autoprezentacji i kreowania wizerunku w sferze zawodowej, metoda pracy w środowisku rodzinnym, trening kompetencji i umiejętności społeczno–wychowawczych z elementami organizacji czasu wolnego, warsztaty prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, indywidualna terapia psychologiczna, działanie o charakterze środowiskowym. Organizowano także imprezy okolicznościowe promujące wartości rodzinne i wychowywanie dzieci bez przemocy, organizowanie alternatywnych form

spędzania wolnego czasu w ramach działalności świetlicy socjoterapeutycznej przy ul. Głębokiej 11.

W ramach działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej Nr 2, przy ul. Piekarskiej 27 w miesiącu styczniu 2014 roku, przeprowadzone zostały zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci nt.: „Jak sobie poradzić ze złością? Czy mam wpływ w jaki sposób inni się złością? Co mogę zrobić, aby pomóc osobie, która przeżywa złość i frustrację?” oraz w miesiącu marcu 2014r. nt.: „Radzenie sobie z emocjami, pojawiającymi się szczególnie w sytuacjach konfliktowych”. Ponadto w czerwcu ponownie przypomniano brzmienie Karty Praw Dziecka. W odniesieniu do wybranego zagadnienia prawa, dzieci przygotowały prace plastyczne.

3) W Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie w 2014 roku odbyły się 3 edycje warsztatów umiejętności wychowawczych, łącznie wzięło w nich udział 56 osób. Przeprowadzano także pogadanki dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym promujące wychowanie bez przemocy. W celu doskonalenia kompetencji interpersonalnych zorganizowano trening z powyższego zakresu dla par i małżeństw, w którym uczestniczyło 10 osób. Centrum Interwencji Kryzysowej wraz z Centrum Doskonalenia Nauczycieli zorganizowało 2 konferencje przeznaczone dla nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z zakresu interwencji kryzysowej w placówkach szkolno-oświatowych, w których uczestniczyło ponad 130 osób. Zwrócono na nich uwagę na prawidłowe postawy rodzicielskie, jako fundament zapobiegający dysfunkcyjnym zachowaniom, agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży. W CIK prowadzono również programy edukacyjno-korekcyjne dla sprawców przemocy domowej: 2 podstawowe, w których uczestniczyło 43 osoby, 1 pogłębiony – uczestniczyło 17 sprawców. Ponadto 2 programy prowadzone były w Areszcie Śledczym w Lublinie dla osób osadzonych z art. 207 KK.

4) Komenda Miejska Policji w Lublinie, w zakresie realizowanych przez Wydział Prewencji KMP w Lublinie programów profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących przemocy, przeprowadzonych zostało 395 spotkań, w których uczestniczyło 24151 osób w tym 20917 uczniów, 181 pedagogów i 3053 rodziców. W trakcie spotkań poruszano min. problematykę przemocy i agresji rówieśniczej, bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w kontekście zagrożeń wynikających z uwarunkowań społeczno-

ekonomicznych współczesnego świata, a także odpowiedzialności nieletnich wobec prawa. W spotkaniach czynny udział brały maskotki policyjne - "Sierżant Poli" i "Sierżant Alicja". Ponadto w ramach działań podejmowanych na rzecz wzrostu poczucia bezpieczeństwa osób starszych przeprowadzono 9 spotkań dla 301 "seniorów", podczas których uwrażliwiano na działania oszustów wykorzystujących podeszły wiek oraz wrażliwość osób starszych, jak również poruszano kwestię działań jakie podejmuje Policja w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5) Straż Miejska Miasta Lublin, prowadziła w placówkach oświatowych 5 programów profilaktycznych mających na celu uświadomienie zagrożeń płynących z przemocy.

6) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, realizował programy profilaktyczne dla 10 rodziców nieletnich kierowanych do Kuratorskich Ośrodków Pracy z Młodzieżą (Szkoła dla rodziców). 6 kuratorów zrealizowało dla 30 uczestników program „Bieg po zdrowie”.

7) Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie, realizował zajęcia z zakresu kompetencji rodzicielskich w ramach „Szkoły dla rodziców” w Ośrodku Kuratorskim nr 5 w Lublinie oraz program Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”, propagowanie hasła „Czas z rodziną”. Ponadto organizował imprezy edukacyjno-rekreacyjnej pn. „Wyprawa po zdrowie” dla uczestników ośrodków kuratorskich Sądu Rejonowego Lublin – Wschód i Lublin – Zachód. Celem imprezy było zmniejszenie występowania zachowań ryzykownych wśród młodzieży poprzez propagowanie haseł życia bez agresji i przemocy, zdrowego stylu życia, aktywnego spędzania czasu wolnego;

8) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie, pracownicy SOW opracowali i realizowali zajęcia psychoedukacyjne z zakresu umiejętności społecznych oraz programy profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz programy i zajęcia warsztatowe z zakresu podnoszenia kompetencji rodzicielskich. Przeprowadzono 72 godziny zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy.

9) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin - promowanie wartości rodzinnych ma miejsce podczas całego procesu dydaktycznego w szkołach i placówkach, szczególnie jednak na zajęciach godzin wychowawczych oraz na zajęciach wychowania do życia w rodzinie, religii i etyki. Praca szkolnych kół wolontariatu nastawiona jest na uwrażliwienie młodzieży na potrzeby innych i niesienie pomocy. Szkoły, przedszkola, domy kultury oraz bursy organizują od wielu lat liczne uroczystości i imprezy profilaktyczne dla rodziców, uczniów i nauczycieli promujące zdrowy styl życia oraz wartości rodzinne np. festyny środowiskowe, pikniki rodzinne (np.: „Majówka na Łęgach”, Organizacja Ekologicznego festynu Rodzinnego dla mieszkańców dzielnicy „Za Cukrownią”, Festyn na Kalinie „Ja decyduję. Wybieram sport”, „Rodzina Felina, „Festyn integracyjny „Bądź bezpieczny i zdrowy” „Rodzinne soboty” i inne). Placówki oświatowe odgrywają również dużą rolę edukacyjną w procesie wychowania poprzez organizowanie uroczystości promujących wartości i tradycje rodzinne (świętowanie Dnia Matki, Dnia Ojca, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Dziecka, Dzień Seniora spotkania z ciekawymi ludźmi, autorytetami). Dla rodziców i wychowawców przeprowadzono w szkołach i placówkach liczne szkolenia i wykłady na temat wychowania jak i na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zorganizowano również spotkania pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych z rodzicami dzieci w przedszkolach i szkołach promujące wychowanie bez przemocy np.: „Jak z szacunkiem i miłością wyznaczać dziecku granice?”. Propozycją dla rodziców są również organizowane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz szkoły i przedszkola warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców takie jak: „Akademia dla Rodziców”, „Szkoła dla Rodziców”, „Szkoły dla rodziców i wychowawców”, „Postawy rodzicielskie a zachowanie dziecka. Modelowanie jako metoda wychowawcza” - warsztaty dla rodziców w przedszkolu, „Granice w wychowaniu. Pobłażać, czy zabraniać?” wspierające kompetencje wychowawcze i kształtujące prawidłowe postawy rodzicielskie. W wielu szkołach zapoznano rodziców z procedurą NK podczas zebrań i spotkań semestralnych. Realizacja programów wychowawczych i profilaktycznych w szkołach również opiera się na treściach związanych z wartościami rodzinnymi oraz wychowaniu bez przemocy - przykładowe zajęcia: warsztaty z umiejętności społecznych i psychologicznych; program „Rówieśniczych Doradców”, „Mediacja , jako sposób rozwiązywania konfliktów”, „Stres pod kontrolą”, Program profilaktyczny dla uczniów gimnazjum i ich rodziców „Archipelag Skarbów”, „Teraz już sobie poradzę”, realizacja w szkołach

programu wychowawczego „Korona Polskiego Wychowania”. Placówki oświatowe nawiązały również współpracę z wydawnictwem „Rubikon”, „Głosem Pedagogicznym” oraz Instytutem Nauk o rodzinie KUL. Formą profilaktyki są również alternatywne (aktywne) formy spędzania czasu wolnego kształtujące prawidłowe wzorce zachowań, a organizowane przez domy kultury, szkoły i placówki oświatowe: Uczestnictwo w Projekcie w ramach programu Dzielnicze Kultury: „Radość tworzenia łączy pokolenia” (warsztaty: kucharskie, robótek ręcznych, informatyczne, zumba dla dorosłych i dzieci).

Cel IV Podnoszenie i doskonalenie umiejętności, kompetencji kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Zadanie: Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury „Niebieskie Karty” i prowadzenia interwencji kryzysowej.

1) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, pracownicy socjalni Filii Nr 5 MOPR w roku 2014 uczestniczyli w następujących szkoleniach, dotyczących przemocy: „Przemoc w rodzinie dysfunkcyjnej - praca z dzieckiem - ofiarą przemocy” - 1 osoba, „Rozwiązywanie sytuacji trudnych w obszarze pomocy dziecku i rodzinie” - 1 osoba, „Formy pracy z rodzinami dysfunkcyjnymi - metody pracy skoncentrowane na rozwiązaniu” - 2 osoby; 3 pracowników wzięło udział w konferencji „Pomoc psychologiczna dla dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym”.

W trzydniowym „Szkoleniu dla kadry kierowniczej pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie” uczestniczył pracownik socjalny Filii Nr 2.

Dwóch pracowników MOPR uczestniczyło w szkoleniu zorganizowanym przez Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie pt. Interdyscyplinarna formuła pracy w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – procedura „Niebieskie Karty” – aspekty praktyczne łączenia działań interwencyjnych z pomocą psychologiczną. Szkolenie obejmowało następujące moduły tematyczne, które zostały zrealizowane w ramach 16 godzin dydaktycznych:

- Wybrane aspekty prawne i psychologiczne zjawiska przemocy domowej

- Procedura „Niebieskie Karty” – diagnoza, planowanie i realizacja działań w obszarze interwencji i pomocy psychologicznej
- Grupa robocza jako zespół zadaniowy – specyfika pracy
- Kontakt i rozmowa z osobą doznającą i stosującą przemoc – zasady, motywowanie, ustalanie celu.

1) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie - 2 pracowników Centrum ukończyło Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie I stopnia, jeden II stopnia. Dodatkowo pracownicy CIK uczestniczyli w 10 szkoleniach tematycznych i jednej konferencji szkoleniowej z zakresu standardów interwencji kryzysowej. Przeprowadzono również dwie części warsztatów szkoleniowych na temat „Terapia traumy”, w których uczestniczyli wszyscy pracownicy Centrum. Jedna osoba uczestniczyła w szkoleniu zorganizowanym przez Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie pt. Interdyscyplinarna formuła pracy w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – procedura „Niebieskie Karty” – aspekty praktyczne łączenia działań interwencyjnych z pomocą psychologiczną. W szkoleniu "Efektywnie, fachowo, skutecznie - podnoszenie kwalifikacji kadry działającej w obszarze pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem" – uczestniczyły 3 osoby.

2) Komendę Miejskiej Policji w Lublinie, w czerwcu 2014 roku przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji w Lublinie wzięli udział w szkoleniu z zakresu podwyższania wiedzy i kompetencji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Szkolenie to zorganizowane zostało przez Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.

W lipcu i sierpniu 2014 roku w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Lublinie wzięli udział w warsztatach szkoleniowych z zakresu problematyki praw człowieka oraz dyskryminacji.

W sierpniu odbyło się szkolenie dla członków zespołów interdyscyplinarnych w siedzibie Ratusza w Lublinie. W przedmiotowym szkoleniu udział wzięł przedstawiciel Policji – członek zespołu interdyscyplinarnego w Lublinie.

W listopadzie przedstawiciel Wydziału Prewencji KMP w Lublinie uczestniczył w szkoleniu w obszarze związanym z praktyką postępowania z cudzoziemcami, zorganizowanym przez Komendę Wojewódzką Policji w Lublinie.

W 2014 roku, w ramach szkolenia z zakresu szacowania ryzyka zagrożenia życia i zdrowia w związku z przemocą w rodzinie, przeszkolonych zostało 146 policjantów z zespołów patrolowo – interwencyjnych, zespołów dzielnicowych oraz policjantów z zespołu dyżurnych Komendy Miejskiej Policji w Lublinie.

Ponadto w celu podniesienia skuteczności działań Policji w związku z przemocą w rodzinie, w ramach funkcjonującej procedury "Niebieskie Karty", dla policjantów z Wydziału Kryminalnego, Wydziału dw. z Przystępczością Narkotykową, Wydziału dw. z Przystępczością Gospodarczą oraz Wydziału dw. z Przystępczością Przeciwko Mieniu przeprowadzony został Instruktaż w ramach doskonalenia zawodowego w miejscu pełnienia służby.

W 2014 roku rozpropagowano też w jednostkach i komórkach organizacyjnych podległych Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie film instruktażowy pt. "Przemoc w rodzinie", który przygotowany został przez Szkołę Policji w Katowicach.

3) Straż Miejska Miasta Lublin - pracownicy uczestniczyli w szkoleniu „Interdyscyplinarna formuła pracy w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – procedura „Niebieskie Karty” - aspekty praktyczne łączenia działań interwencyjnych z pomocą psychologicznych.”

4) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie, pracownicy SOW w roku 2014 uczestniczyli w niżej wymienionych szkoleniach: Interdyscyplinarne Szkolenie dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (1 osoba). Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – kurs podstawowy (4 osoby). Organizator: Stowarzyszenie na rzecz przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, PARPA.

6) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin - zorganizował przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne szkolenia: w ramach rad pedagogicznych w szkołach z zakresu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skuteczniejszego radzenia sobie ze stresem; spotkań metodycznych dla psychologów i pedagogów, będących pracownikami poradni lubelskich dotyczących diagnozy przemocy i sposobów rozwiązywania konfliktów; zajęcia superwizyjne dla realizatorów programu „Szkoła dla rodziców i wychowawców”;

szkolenia dla rady pedagogicznej „Analiza sytuacji rodzinnej wychowanka”. Pracownicy poradni oraz szkół i placówek brali również udział w szkoleniach, kursach, konferencjach, np. „Portret psychologiczny ofiary i sprawcy” „Dziecko w rodzinie z problemem alkoholowym”, „Jestem świadomy zdrowy i bezpieczny” (szkolenie przeprowadzone w ramach programu „Profilaktyka a Ty”, „Dziecko –potrzeby, patologie i konkretna pomoc we współczesnym świecie”, „Bezpieczna szkoła”, Dziecko w rodzinie z problemem alkoholowym”, „Bezpieczeństwo w sieci – przeciwdziałanie cyberprzemocy”, „TZA (Trening Zastępowania Agresji)”, „Pomoc psychologiczna dla dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym”, „Trening umiejętności społecznych”, „Standardy prawa rodzinnego –zagadnienia prawne dotyczące dziecka i rodziny”, „Gry i zabawy przeciw agresji” „Mowa zranionego ciała - przemoc wobec osoby starszej i niepełnosprawnej”, „Od smutku do nadziei – pomoc uczniom w depresji”, „Wychowanie ku wartościom”, „Miłość w rodzinie jako funkcja czasu i zaangażowania”, „Międzypokoleniowe spotkania integracyjne”, „Systemowe rozumienie rodziny”, „Doskonalenie umiejętności interwencji kryzysowej”. Nauczyciel wychowawca wobec kryzysu moralnego współczesnego świata”, „Miłość, małżeństwo, rodzina jako wyzwanie pedagogiczne w czasach seksualizacji młodzieży”. Zespół Poradni nr 2 współprowadził grupę wsparcia „Dziecko krzywdzone” dla pracowników oświaty, pomocy społecznej, domów dziecka oraz asystentów rodzinnych.

Zadanie: Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin, w ramach środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizował w dniu 24 października 2014 roku konferencję „Przemoc wobec dzieci – jak rozpoznawać i reagować?”. Konferencja skierowana była do pracowników lubelskich placówek oświatowych ze szczególnym uwzględnieniem przedszkoli, Miejskiego Zespołu Żłobków w Lublinie, kuratorów sądowych, pielęgniarek oraz przedstawicieli lubelskich organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci. W konferencji uczestniczyły 94 osoby.

2) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, w dniu 10 czerwca 2014 roku sześciu pracowników Ośrodka w 2014r. uczestniczyło w konferencji „Pomoc psychologiczna dla dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym”.

3) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie zorganizowało 2 konferencje szkoleniowe wraz z Centrum Doskonalenia Nauczycieli przeznaczone dla nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z zakresu interwencji kryzysowej w placówkach szkolno-oświatowych. W programie konferencji uwzględniono m.in. zagrożenia związane z uzależnieniami i przemocą w rodzinie, ich skutkami, budowanie planu działania w sytuacji kryzysowej. W konferencjach uczestniczyło ponad 130 osób. W ramach programu wolontariackiego „Kierunek poMOC”, przeszkolono ponad 40 wolontariuszy w tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz interwencji kryzysowej.

Pracownicy CIK uczestniczyli w konferencjach i seminariach:

- konferencji „Ostrożnie dziecko! Profilaktyka krzywdzenia małych dzieci”
- konferencji „Przemoc wobec dzieci – jak rozpoznać i reagować?” -1 osoba
- szkoleniu "Efektywnie, fachowo, skutecznie - podnoszenie kwalifikacji kadry działającej w obszarze pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem" – 3 osoby

4) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie - w dniach 9-10 czerwca 2014 roku odbyło się szkolenie pod tytułem „Interdyscyplinarna formuła pracy w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – „Niebieskie Karty” – aspekty praktyczne łączenia działań interdyscyplinarnych z pomocą psychologiczną” zorganizowane wspólnie przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespół Interdyscyplinarny, zajęcia prowadziła Liliana Krzywicka. 24 października 2014 roku członkowie Komisji brali udział w konferencji na temat: „Przemoc wobec dzieci – jak rozpoznać i reagować?”.

5) Komenda Miejska Policji w Lublinie, pracownicy i policjanci Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczyli także w konferencjach, kampaniach oraz projektach organizowanych przez:

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin pt. „Przemoc wobec dzieci - jak rozpoznawać i reagować”.

Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie - „Razem przez NIEmoc”. W ramach Otwartych Warsztatów Edukacji Prawnej policjanci z Wydziału Prewencji KMP w Lublinie przeprowadzili w „Miejskim Pokoju Przyjęć dla Ofiar Przemocy” spotkanie z grupą klientów CIK na temat działań Policji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” – „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem” 24.02. - 02.03.2014r. Podczas trwania tego tygodnia pracownicy i policjanci z Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz dzielnicowi z Komisariatów Policji KMP w Lublinie pełnili dyżury w „Miejskim Pokoju Przyjęć dla Ofiar Przemocy” oraz dyżury telefoniczne przy telefonie informacyjno-konsultacyjnym „Potrzebujesz pomocy – zadzwoń” 81-535-53-30, funkcjonującym przy Wydziale Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie

6) Straż Miejska Miasta Lublin - brała udział w 2 edycjach konferencji: „Przemoc wobec dzieci, jak reagować i rozpoznawać.”

7) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie – pracownicy sądu uczestniczyli w konferencjach:

„Koncepcja pomocy krzywdzonemu dziecku w mieście Lublinie”

„ Przemoc wobec dzieci - jak rozpoznać i reagować”

„ Budowanie lokalnego systemu wsparcia dla osób w kryzysie”

8) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie - pracownicy SOW w roku 2014 uczestniczyli w niżej wymienionych seminariach i konferencjach:

Ogólnopolska Konferencja naukowa. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Współpraca skoncentrowana na rozwiązaniach. Organizator: Stowarzyszenie na rzecz przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” – 1 osoba.

Ogólnopolska Konferencja „Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 2014-2015 – teraźniejszość i przyszłość”, Ołtarzewo k/Warszawy, organizator: MPiPS - 1 osoba.

9) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin - Zespół Poradni nr 2 zorganizował wspólnie z Kuratorium Oświaty w Lublinie wojewódzką konferencję dla pracowników oświaty „Wychowanie seksualne w szkole – cele, metody, problemy”, na której poruszono również problematykę nadużyć seksualnych wobec dzieci i niebezpieczne zjawiska kulturowe (w tym także zjawisko seksualizacji rozwoju dzieci.

Cel V Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Zadanie: Działania profilaktyczne oraz korekcyjno–edukacyjne, w tym programy dla sprawców osadzonych w Areszcie Śledczym oraz nieletnich sprawców przemocy.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin przekazał środki finansowe w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 r. do budżetu Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie na realizację 2 wstępnych programów korekcyjno–edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz programu korekcyjnego pogłębionego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, które ukończyły wstępny program korekcyjno–edukacyjny.

2) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie - pracownicy Ośrodka:

- wystąpili do Aresztu Śledczego o objęcie programem korekcyjno–edukacyjnym 3 sprawców przemocy;
- 558 osób skierowali i poinformowali o możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej (prawnej, psychologicznej) w Centrum Interwencji Kryzysowej, Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej, Stowarzyszeniu Bona Fides, Katolickim Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Potrzebującym AGAPE.
- 210 sprawców uczestniczyło w spotkaniach grup roboczych,
- wobec 43 sprawców pokierowany został wniosek do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie, ponadto 125 osób zostało zobowiązanych i skierowanych do podjęcia leczenia odwykowego w Poradni Leczenia Uzależnień i Ośrodka Leczenia Uzależnień,
- do 6 środowisk został skierowany asystent rodzinny,

- wobec 23 sprawców przemocy zainicjowano postępowanie karne (zawiadomienie Prokuratury),
- 16 osób otrzymało wsparcie w ramach programu PEAD oraz akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”.

3) W 2014 roku Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie - w ramach zadania powierzonego Centrum Interwencji Kryzysowej przez Prezydenta Miasta Lublin, finansowanego ze środków GPPIRPA w okresie sprawozdawczym zrealizowało program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie. Zajęcia przeznaczone były dla osób stosujących przemoc, które znalazły motywację do zmiany postawy. Przeprowadzono 2 podstawowe programy korekcyjno-edukacyjne, w których uczestniczyło 43 osoby, 1 program pogłębiony korekcyjno-edukacyjny, w którym uczestniczyło 17 osób. Ponadto CIK przeprowadziło 2 programy korekcyjno-edukacyjne w Areszcie Śledczym dla osób osadzonych z art.207 KK, finansowane ze środków rządowych. Uczestniczyło w nich 21 mężczyzn.

W ramach oddziaływań korekcyjnych o charakterze profilaktycznym, przeprowadzono również zajęcia TZA dla młodzieży sprawiającej problemy wychowawcze, prezentującej postawy agresywne, w których uczestniczyło 10 osób.

4) Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie, uczestnicy Ośrodka Kuratorskiego Nr 5 w Lublinie są objęci działaniami wychowawczo-resocjalizacyjnymi i profilaktycznymi, wynikającymi z ustawowych zadań ośrodków kuratorskich. Prowadzone są zajęcia z zakresu psychoterapii i socjoterapii, profilaktyki uzależnień, arteterapii, Treningu Zastępowania Agresji, co ma na celu odrzucenie przez nieletnich zachowań antagonistyczno-destrukcyjnych i ukształtowanie postaw społecznie pożądanych.

5) Straż Miejska Miasta Lublin, współpracowała z CIK – udostępnianie nieodpłatne pomieszczeń szkoleniowych.

6) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin - Uczniowie w szkołach i placówkach objęci byli działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi wynikającymi z Programów Wychowawczych i Szkolnych Programów Profilaktyki opracowanych

przez placówki. Szkoły realizują również dodatkowo wiele programów profilaktycznych, na które pozyskują fundusze ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z wielu innych źródeł. Młodzież szkolna uczestniczy w lokalnych i ogólnopolskich akcjach profilaktycznych, np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Szkoła bez przemocy”.

W wielu szkołach prowadzone są zajęcia profilaktyczne „Spójrz Inaczej” oraz „Trening Zastępowania Agresji ART.”

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii prowadził dla swoich wychowanków terapię indywidualną oraz terapię rodzinną - uczenie się rozwiązywania konfliktów oraz porozumiewania się bez przemocy wg metody Rosenberga „Porozumienie bez przemocy” oraz metod wg Adele Faber „skuteczna komunikacja”.

Wnioski i propozycje dotyczące dalszej realizacji Programu rekomendowane przez Zespół interdyscyplinarny w Lublinie:

Znaczna część zadań Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie realizowanych przez Urząd Miasta Lublin, organizacje pozarządowe, Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie, Komendę Miejską Policji w Lublinie oraz jednostki Miasta sfinansowane zostały ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Głównym założeniem Programu jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań sprawców, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko pojętą edukację społeczną. Analizując dane sprawozdawcze dotyczące Programu w roku 2014, Zespół Interdyscyplinarny zwrócił uwagę na konieczność nakreślenia głównych kierunków dalszych działań, które będą miały wpływ na wysoką jakość realizacji zadań:

- dalsze specjalistyczne szkolenia oraz superwizje kadr instytucji mających kontakt z ofiarami, świadkami lub sprawcami przemocy w rodzinie, ze szczególnym

uwzględnieniem instytucji, które dotychczas nie uczestniczyły w procedurze Niebieskiej Karty,

- dalsze gromadzenie i przetwarzanie danych statystycznych z zakresu działań Programu do wykorzystania przez wszystkie instytucje zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- tworzenie i aktualizowanie ogólnodostępnej bazy danych instytucji pomocowych oraz rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty umieszczonej np. na stronach internetowych różnych podmiotów działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie,
- doskonalenie zasad współpracy interdyscyplinarnej w celu zwiększenia skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- nawiązanie współpracy ze specjalistami zajmującymi się zagadnieniami z zakresu psychoprofilaktyki w celu konstruowania efektywnych programów działań ukierunkowanych na pomoc rodzinom uwikłanym w zjawisko przemocy,
- popularyzowanie i prowadzenie działań zapobiegających wtórnej wiktymizacji ofiar przestępstw,
- tworzenie odpowiedniej liczby miejsc noclegowych, hostelowych, interwencyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- dalsze prowadzenie „Przyjaznych Patroli” przez Komendę Miejską we współpracy z MOPR oraz CIK w Lublinie,
- dalsze wskazywanie do korzystania w przypadku przesłuchiwanie dzieci z przyjaznego pokoju przesłuchań, najlepiej przy wykorzystaniu psychologa biegłego za pośrednictwem środków audiowizualnych, w które jest wyposażony pokój,
- dalsze zabezpieczanie stałego, systematycznego wsparcia dla osób doświadczających przemocy, przy jednoczesnym zabezpieczeniu oddziaływań kierowanych do sprawców przemocy, tzn. prowadzenia stałego programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców,
- ciągłe i kompleksowe prowadzenie jednoczesnych oddziaływań dla wszystkich członków rodziny uwikłanych w problem przemocy domowej co gwarantuje wysoką skuteczność w rozwiązywaniu tego problemu, uwzględnianie w programach pomocowych,
- prowadzenie działań promujących pozytywne wzorce wychowawcze oraz zasady prawidłowej komunikacji w rodzinie, poprzez realizowanie programów edukacyjnych np. „Szkoly dla rodziców”

- działania informacyjne (informatory, wykorzystanie mediów) skierowane do Mieszkańców Lublina mających na celu promowanie działalności poszczególnych instytucji pomocowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- działania ukierunkowane na osoby będące świadkami przemocy mające na celu uwrażliwienie społeczeństwa na zjawisko przemocy oraz edukację w zakresie reagowania w sytuacji bycia świadkiem przemocy,
- zabezpieczenie środków finansowych na działalność a przede wszystkim na obsługę administracyjną działalności Zespołu oraz grup roboczych,
- wskazywanie osobom/instytucjom modelowych rozwiązań zarówno krajowych, jak i zagranicznych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez ich czynny udział w szkoleniach i konferencjach krajowych i zagranicznych, wizytach studyjnych itp. w celu podejmowania skuteczniejszych działań w tym zakresie.

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin

 Monika Lipińska

Przewodniczący
 Zespołu Interdyscyplinarnego
 w Lublinie

 mgr Agnieszka Zielińska